ފަސް ސަންގު
fas_sangu@hotmail.com
އަދަދު 8، 21 ޖޫން 2004

ބާޣީއަކުން ސަރިޢާށް ސުއާލުތަކެއް

މިފަދަ ނިޒާމެއްގައި ހިނގާ ޖަރީމާތަކުގައި
ސަރިޢާނު އުފެދިފައި، އެ ނިޒާމުގެ ސަލާމަތުން
ބޭނުމީ، ކަމުގެ ހަޤީގަތަށް އެއްގޮތަކަށްވެސް
ބަދަލުނުވާ ވާހަކަ ދެއްކުމެވެ.

ދިވެހިރާއްޖެ ..... މިހާރުގެ އަތްގަދަ ވެރިކަމުގެ ދަށުގައި

މިހާރުގެ ވެރިކަން ފެނިގެން
އަޅެ ދުވަސްވަރު ނާސިރާ ދެކޭގަން ހިނދު
ކުރިމަސް ފެނުމުގެ ނަސީބު އަލުގެމެންނަން
ފެނުނެވެ. މުޙައްމަދުއަމީންގެ ދައުރާ ނާސިރު
ދައުރުގެ ބޭނުން ދުވުވެން މުޙަންމަދު އަމީން
ވެރިކަން ނިމިގެން ދިއަޢަރުވުންގެތެ ވާހަކަ
ހަދުމަފުޅުހުރިގޮތަކަށް ވިދާޅުވެފައިވިއެވެ.

ކިޔުންތެރިންގެ ސުވާލު

މުސްކުޅި ބަފައި އަމައި
ކާފައި މާމަ ބަރަހަލުބާން ކަހަލަ އާއިލާތަކެއް
ކުރިމަތިވި ޖަރާއިމާ ސުލޫކުތަކާ ސުޕިޝަންތަވެ.

"މަގޭ ހިޔާލު" ތަގެ ޖީރުގެ ފޮރަ....

އަންހެނާ މިފަދަ ވަހަކާ
އެޓޮމިކްގެ ޙައްޤުމިންނަށް ދެވަނަވަރުގައިގެ
ދިވެހިންނަށް ބާއްވާ؟

ފަސްސަންގު ރޯގަނު

ޔުނިވަރސަލް ޑިކްލަރޭޝަން އޮފް ހިއުމަން ރައިޓްސް - އާޓިކަލް 19

ކޮންމެ މީހަކުމެ ހިޔާލާއި ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ މިނިވަންކަމުގެ ހައްޤު ލިބިގެންވެއެވެ. މި ހައްޤުގެ ތެރޭގައި އެއްވެސް ހުރަހަކާ ނުލާ، ކޮންމެކަހަލަ މީޑިއާއެއް ގެންގުޅެގެން ނަމަވެސް ހިޔާލު ހޯދުމާއި، ލިބުމާއި، ބެހުމުގެ މިނިވަންކަން ލިބިގެންވެއެވެ.

ބާޒީއަކުން ހައިޖާކުން ނުދެއްވޭނަން

ވަރަށްގިނަ ބަޔަކަށް ދެނެވިފައި މިއޮންނަނީ،
ދިވެހިންނަކީ ސިޔާސީގޮތުން ހޭލުންތެރިކަން
ކުޑަ ބައެއްގެ ގޮތުގައެވެ. ދިވެހިންނަށް ބާޒީ
ސިޔާސީމާއި ބެހޭގޮތުން ލިބިފައިވާ މައުލޫމާތު
ވަރަށް ކުޑަކަމަށެވެ. މިކަންކަން މިހެންވެގެން
ގޮސްފައި މިވަނީ އެއްވެސް ހާލަތުގައި،
ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ކުރުންކަމަށް ދެކެވިއްޖެނަމަ،
އެއަށްވުރެން ވަކިން ބޭއްވޭނެ ހަޑިގަދަމާއި ހިތާމަ
ވޯޓަށް ގޮތެއް ނުދޭންނަންނެވެ.

ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް އެއްކޮށް އަސްލު ފައިދާވެސް
އަދި ނުއެނގިއްޖެވެސް، އެކަމުގެ
މުބާރާތްބާރީގައާއި އަދި ޖިންސާގައިފިދާވެސް،
ދިވެހިވެރިންގެ ހިއްސާއަކީ އެންމެބޮޑު
ހިއްސާއެވެ. މިލިއުން އެކުލަވާލެވުނީ، ބާޒީ
ސިޔާސީމާއި ގުޅޭ އެއްޗެއް ބުނުމުގެ
ނިޔަތުގައެވެ. މި ލިޔުންތަކުގެ، ލިޔާ ޝާއިރު
ކުރާން މިޖެހުނީ ދިވެހިންނަށް އެއެއްޗެއް
ކިޔުން މަގު މަޤްސަދުގައެވެ. ބަޔަކަށް
އެއްޗެއް އެނގުމަށް ދެން ހަދާނީ
ކިހިނެއްހެއްޔެވެ.

އެކި ދުވަސްވަރުގައި، އެކި ރާގުރާގަށް،
ހުދުކުޅުނބުރު ވެރިކަމުގެ ފާޑު ނުބުން އެހެން
ހުރިހާ ޖާތެއްގެ ވެރިކަމުގެ ފާޑުތަކަށް،
ދިވެހިވެރިން ފުރައްސާރަ ކޮށްފައި ހުރި
ކަލެއްމެދުއް ނުބަދަލެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ
އެއްއިރަކުގެ ތަޚުތުގަ ވަޒީރު، 4 ރ. ތަމިލް
މުޖުތަމަޢުގެ އެންމެ ބޮޑު ޚިދުމަތްތެރިޔާއި
ދިމާއަށް ހައިޖާން ޚިދުމަތްތެރިޔާ ކިޔާ
ގޮތަކީކުލެވެ. 4 ރ. ތަމިލުގެ މަގުސަދުތަކެއް
ދަންނަވައިދުން ބުނު އުޅޭނީ އަމަނިކުފާނު އެކަން
އެކުރައްވާ، ރައީސް މައުމޫނުގެ ފިޔަވަޅުތަކުގައި
ހުށަހަޅަމުން ކަމަށްވެއެވެ.

ބާޒީ ސިޔާސީ އުޅޭ އުޅޭ

ކަމެއްނޫނެވެ. ބާޒީ ސިޔާސީވެރިކަމުގައި ވެރިކަން
ހިފާނީ އަންނަނިވި ހަމައިގައެވެ.

ޤާނޫނުއަސާސީ ރައްޔިތުންނަށް ދިނުމަށް
ހައްގެއްގެ މަތިން ރައްޔިތުންގެ ކާނުމު
ބައެއްނަމަވެސް އެއްވެ ބާޒީއެއް ހަދާނީއެވެ.
މިބޭނީ ރައްޔިތުން މި އެއްވަނީ ވަކި ފިކުރެއްގެ
މައްކަތަށެވެ. އެބައިމީހުންގެ ބާޒީ ބިނާވެފައި
އޮންނަނީ މި ފިކުރީ ނަޒަރިއްޔާތުގެ މައްކަތެވެ.
ފިކުރީ ނަޒަރިއްޔާތަކީ ބުނެވޭނީ، މިސާލަކަށް
ކަންކަމާއި ގުޅޭ ދެކޭ ދެކުމަށެވެ. މިސާލަކަށް
އެއްބައެއް ދެކޭގޮތުގައި، ރައްޔިތުންނަށް އެންމެ
ފައިދާ އާއި މަންފާ ބޮޑުވާގޮތް ވަނީ،
ރައްޔިތުންގެ ހުރިހާ ޚިދުމަތެއް ސަރުކާރުގެ
ފަރާތުން ދޭހާ ހިންގުމުންނެވެ.
ހޮސްޕިޓަލްތަކާއި، މަދަރުސާތަކާއި ދަތުރުފަތުރާ
އާބާދީ ފަހަރާއި، ބޭންކުތަކާއި، ބޮޑެތި
ވިޔަފާރި މަރުކަޒުތަކާއި، ގޮވާން ދަނޑުތަކާއި،
މަސްވެރިކަމުގެ އެންމެހާ ކަންކަންވެސް
ހަރަކާތްތަކެއް ސަރުކާރުން ހިންގައި
ހިންގުމުންނެވެ. އަނެއްބައަކު ދެކޭގޮތުގައި،
އެންމެ ފައިދާ ބޮޑީ މިކަންކަން، އަމިއްލަ
ވިޔަފާރިގެ ގޮތުގައި އާންމު ފަރުދުން ކުރުމީ
ރައްޔިތުންނަށް އެންމެ ފައިދާބޮޑު ގޮތެވެ.
ވިސްނަވަ ބަޔަކު ދެކޭގޮތުގައި، ރައްޔިތުންނަށް
އެންމެ ފައިދާ ބޮޑުވަނީ، މިދެގޮތުގެ
ހަރަކާތްތައް އެކުގައި ހިންގުމުންނެވެ. މިހެންގޮސް
މިކަހަލަ އެތައް ނަޒަރިއްޔާތެއް ވެއެވެ.

މި ބަހުސްތަކަކީ މިހާރުވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ގަދަރަށް ހިނގަމުން އަންނަ ބަހުސްތަކެކެވެ.
އެސް.ޖޭ.ޕީ އަކީ އާރުން ބާޅުނުން
ތަޙައްމަލް ކުރުން ބައެއްމީހުން ދެކެއެވެ.
އަސަރުބޮޑުވާ ދެކެނީ އެހެން އާރުން
މުހިއްމު ކަމަކެވެ. ވަރަށްގިނަ ބަޔަކު ދެކެނީ

އަތުވެދި ބިޒީބާޒު އުފާބަރަސްލާޙް ކަމަކެވެ.
އެތަންތަނުގައި ހުރެ ގެއްލުން ކަމަކެވެ. އަތުވެދި
ވަރަށްގިނަ ބަޔަކު ދެކެނީ، އެތަން
އުފާވެރިވަނަމަ، އެރަށުގެ އެތަން ބައެއްގެ ވަޒީފާ
ގެއްލޭނެ ކަމަކެވެ. ވީމާ އެތަން ހިނގުން މާ
މުހިންމު ކަމަކެވެ. އަސަރުބޮޑުވާ ދެކެނީ އެތަން
އަމިއްލަފަރާތްތަކަށް ވިއްކާލައިގެން އުފާވެރިކަމުގައި
ހިންގަން ފެށި ކަމަކެވެ. މިހެން ދެކޭ މީހުނަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިނގާ ކާނުމު
ހަރަކާތްތަކާއި ގުޅުވައިގެން، އަހަރަކަށް ހިނގައިގެން
ނުހަނު ބޮޑު ނިސްބަތަކަށް އެތަނެއްގެ ތަރައްގީ
ކަރުދާސް ކުރަނީ އެބަ ދެކެވެއެވެ! ގޮތުގެ
ތަފާތު ހުރި ނަމޫނާ ބައިބަޔަށް ބެހި، އެބަޔަކު
ދިޔަގޮތަށް އެބަޔަކަށް ވާނާތަކުގެ ކުރުމަކާއި،
ރައްޔިތުން ބޭނުން ބަޔަކަށް ރައްޔިތުންނަށް
ވާޖިބުވެސް ފުރުސަތުތަކެއް ލިބޭ ކަމަށް
ހިންގާގޮތަށް މިހާރަށް ބާޒީ ސިޔާސީގައެވެ.

މިފަދަ ނަޒަރިއްޔާގައި ހިނގާ ރައްޔިތުންގައި
ހައިޖާނު އުފެދުނީ، އެ ނަޒަރިއްޔާގެ ސަބަބުން ކަމަށް
ބޭނުމީ، ކަމުގެ ހަރަކާތް އެއްޗެއް ކަންތައްތަކެވެ
ބަޔަކު ހިންގާ ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ވަރަށްގިނަ ރައްޔިތުންގެ ގައުމުގެ ހަރަކާތްތަކެއް
ހިސާބުކުރަނީ ބާޒީ ސިޔާސީގައެވެ. އެއީން
ބައެއް ރައްޔިތުންގައި، މިވަނީ އެއަށް
ހަމަޖެހިގެން އުފެދިފައެވެ. މި އެންމެން
ކަންކަން ގުޅިފައިހުރި ނަސީބު ތަފާތުކަން
ނުދަންނަނީ ކާކު ހެއްޔެވެ. ހަމަގޮތަށް ޙުކުމްކުރާ
އެންމެންނަށް އަނގައެވެ. ދިވެހިރާއްޖެއަކީ، އެއް
ނަސްލެއްގެ ބައެއް އުފާ ރާއްޖެއެކެވެ. ދިނީ
ކަންކަމުގައި މަޖިލީހި ތަފާތު ހުރިނަމަވެސް،
މައިގަނޑު ދީނީ އަސާސުތަކުގައި
ދިވެހިންގެ ތަރައްގީ ހިމާޔަތް ނުވެވެ.
އެހެންކަމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބާޒީ ސިޔާސީވެ
(ބާކީ ސަ 2 ގައި)

ކަމެއްނޫނެވެ. ބާޒީ ސިޔާސީވެރިކަމުގައި ވެރިކަން
ހިފާނީ އަންނަނިވި ހަމައިގައެވެ.

ފަސްސަނގު މަޖައްލާގެ ހުރިހާ ކިޔުން ތެރިންނަށް، ތިޔަބޭފުޅުންނަށް ފުރުޞަތެއްގެ ގޮތުގައި ހިތާމަތަކާއި
ޚާޞް ކިޔުންތަކަކަށް އަލުގަބުލުކުރެވޭނެ އަބަދުވެސް މަރުޙަބާ ކިޔައެވެ. ވީމާ ތިޔަބޭފުޅުންގެ ހިތުގެ ޝުޢޫރުތަކަށް،
ތިޔަގައި އެވާ ވެ މެއިލް ގެ ޖަވާބުދާރީން އަލުގަބުލުކުރެވޭނެ ހުށަހަޅާލުމަށް ދައްވާން އެދެމެވެ. އަދި އަޝްޢާރުތަކެއް
އަލުގަބުލުކުރާ މަޖައްލާގައި ޝާއިރު ކުރެއްވުމަށެވެ. މި މަޖައްލާ ސަފުޙާސާރު ކުރައްވާމަށާއި،
އަދި އެހެނިހެން އެކި ދުއްވަން އެދިލަށްވާ ބާރުވެން އަލުގަބުލު ގެންގެ އީމެއިލް
ގުޅުވައިދެއްވާތަށް ހުށަހަޅުއްވުން އެދެމެވެ.

e-mail: fas_sangu@hotmail.com

(ޞ 1ގެ ބާކީ)

ވެގެންދާނީ އަދި ވަކިން ރަނގަޅު ނިޒާމެއް ކަމުގައި ކަމަށް ދެކެވިދާނެއެވެ.

ފިލާވަޅުތަކުން، އެއްގޮތަކަށް އެއްބަސްވާ، އެއްވެ އަބަދުވުމުގެ ޕާޓީއެއް އަބަދުވުން އުފައްދާ، އެ ޕާޓީ ހިންގާނެ ގޮތެއް އަބަދުވުން އެކުލަވާ ލާނެއެވެ. މި ފިޔަވަޅުގައި، ފާރަވެރިކުރުން ލާޒިމް ނުކުތާއެއް އެބަވެއެވެ. އެއްގަލަކަށް އަދި ފިކުރު، ނުވަތަ، ޕާޓީގެ މަގުސަދުތަކާއި ހިންގާގޮތް އަދި ޤާނޫނުއަސާސީ ޤަވާއިދު ހުރުހުރުން ބޮޑުގައި ހިންގާގޮތަކަށް ވެގެން ނުވާނެއެވެ. އެފަދަ ގޮތެއްގައި ހިންގާނީ ޑިރެކްޓަރުން ޕާޓީ އެކަތެވެ.

ޕާޓީ ސިސްޓަމްގައި ވެރިކަން ހިންގާއިރު، ވެރިކަމުގެ ގިނަކަންކަން ހިނގަމުންދަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައެވެ. ކެބިނެޓުން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ކުރިމަތިލާނީ، ޕާޓީތަކުގެ ކެބިނެޓުގެ ގޮތުގައެވެ. ކޮންމެ އަޣުލަބިއްޔަތު އަލިއަލި ޕާޓީތަކުގެ ކެބިނެޓުން ކުރިމަތިލާނެއެވެ. ވެރިކަން ހިންގާނީ، އެންމެގިނަ މަޖިލިސްގޮނޑި ކާމިޔާބުކުރާ ޕާޓީއަކުންނެވެ. ބޮޑުވަޒީރެއްގެ ގޮތުގައި ހުންނާނީ، ކާމިޔާބުކުރާ ޕާޓީއެއް، އަމަލީގޮތުގައި ބަޔައްޗާ މީހާއެވެ. އިދިކޮޅު ޕާޓީތަކުގެ ގޮތުގައި ތިބޭނީ، އަޣުލަބިއްޔަތު ނުލިބޭ ޕާޓީތަކެވެ. ޕާޓީ ސިސްޓަމުން ހިނގާއިރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަކީ ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް އެއްވާ މަޖިލީހެކެވެ. ބޮޑުވަޒީރާއި ސަރުކާރުގެ ކެބިނެޓް މިނިސްޓަރުން ސުވާލުކުރައްވާން ޖެހޭނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައެވެ. ކުރިއަށްވުރެ ޕާޓީގެ މެމްބަރުން އިސްތިޢުފާދޭއިރު އެއްގޮތަށް ސަރުކާރު މުޚައްޔިރުން ސަރުކާރު ހިނގާއިރު ދިމާވާ ކަންކަމަށް ޖަވާބުދާރީ ވުމަށެވެ.
އެއްވެސް ވެރިއަކާ ނާޖާއިޒް ފައިދާ ނަގައިގެ، ނުވަތަ އެއްވެސް ރައްޔިތަކަށް ނުހައްގު އަނިޔާ ލިބޭތޯ، މިފަދަ ކަންކަމަކީ ޕާޓީ ސިސްޓަމުގައި ވެރިކަން ހިންގާއިރު އަބަދުގެ އަބަދަށް ބަލަބަލާ ހުންނަން ކަންކަމެވެ.

ނެތްކަމަށް ނުހުންނާނެ ބުނިނަމަވެސް އެއީ ތެދުކަން ނުވާނެއެވެ. ޕާޓީ ސިސްޓަމް އައުމުން، މި ވާދަވެރިކަން، ރަނގަޅު ހަމަތަކެއްގެ މައްޗަށް ގެނެސް، ފުރުޞަތުތަކާއި މުދަލަށް ގެއްލުން ނުލިބި ބިނާކުރަނިވި ގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރެވިދާނެ ކަމީ، ހަމަވިސްނާ އެކަކުވެސް ގަބޫލު ނުކުރާނެ ކަމެއް ނޫނެވެ.

އެއްހަމައަކުން ބަލާއިރު، ޕާޓީ ނިޒާމުގެ ބިނާއަކީ، ސޮލިޑަރިޓީއާއި ދެބަސްވުމުން އެއްބަސްވުމެވެ. ޖަމާޢަތުން (ޤާނޫނުއަސާސީގެ އަސާސުގައި) އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުން ތަފާތު ހިޔާލުގެ މީހުން ބިރުއްޓުނި ސޮލިޑަރިޓީއާއިލާ ޖަމާވެ، ފާޅުގައި ބަހުސްކޮށް ގޮތްގޮތް ނިންމުމެވެ. އިދިކޮޅު ޕާޓީއަކީ ސަރުކާރުގެ ޚިޔާލާއި ހަރަކާތްތަކަށް ބަލާ ދުރުދުރުގަން، މިނިވަންކަމާއެކު ދަޢުވަތުން ތިބޭ ދަޢުވަތުގެ ބައެކެވެ. އެއީ ދަޢުވަތު ދެކޭ ބައެއް ނޫނެވެ. ހަމަހަމަކުރުން ޕާޓީ ސިސްޓަމަކީ ބައިބައިކުރާ ނިޒާމެއްވެސް ނޫނެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގައި، މިހާރުވެސް ވާދަވެރިކަން

ކިޔުންތެރިންގެ ސިޓީ

އާއިލާއަށް ބެލެހެއްޓުމަށް ނުކުޅެދިފައިވާ މީހުންނާއި އަޅައިލާނެ މީހަކު ނެތް މީހުން، ދުނިޔޭގެ އެހެން ތަންތަންކާ އެއްގޮތަށް ރާއްޖޭގައިވެސް އުޅެއެވެ. ތިންވައްކަ މީހުންގެ އާބާދީއެއްގެ ގައުމެއް އެކުލަވާ، ސަރުކާރު ޚާއްޞަގައިވެސް ބެލެހެއްޓުން އެންމެ ގައުމެއް ޖަވާބުދާރީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ، އަދިވެސް ޚާއްސަ ސަރުކާރުން އެކީ ސަބަބަކާ ދިނަ މީހުން ބަލަހަށްޓުން ޖެހިގެން ތިބިތިބި ހަމައެކަނި ކަލަކުރެވުމުން ހިތްޕުޅުގައި ބަހާލާ އަލައިނުހާ ދުއާކުރަމަވެ އެބަތެއްބެވެ.

ޖެންޑަރ މިނިސްޓްރީ އަނިސާ އަހުމަދު ވިދާޅުވިގޮތުގައި، މިހާރުވެސް 10 މީހުން އަޅައިލާނެ މީހަކު ނެތް އެތަނުން ގެންގުޅުއްވާ އެތެރޭން ވާންގައި އެބައުޅެއެވެ. އެމީހުންނަށް ހަމަޖެއްސައި ދިނުމަކަށް އަދިވެސް ސަރުކާރަކަށް ކެރި ކުޅެދުންވެގެން ނުވެއެވެ. ހަރަދު ބޮޑުކަމުން އެވަރަށް ފުއިސާ

ނުލިބޭނެއެވެ. މިގޮތުން މިހާރުކަން މަސައްކަތް މައްސަލަ ހައްލުކުރާނެ ކަމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޖަވާބުދާރީވެއެވެ. ސަރުކާރަށް އެދިގެން ޖަވާބުދާރީވެވޭނީ. " އެގޮތަށް އަދި ކޮންމެ މިހާރު މަސްއޫލިއްޔަތު ގެންގުޅުއްވާ ކުރިމަތީގައި ވަރަށްބޮޑަށް ނުރައްކާވެސް ކަމުގެ ޔުނިސެފް މިނިސްޓަރު އަނިސާ ދެއްވާ. މިހާރު އަހުމަދުސަލީމްގެ (ސަރުކާރުގެ) ވިސްނުން ހުރި މިންވަރަކީ ބަލާއިރު، މަސައްކަތުގެ އުމުރު ހިނގައްޖެ ކޮންމެމީހަކު ޖެހޭނީ އެތަނަށް ގެންގޮސް ސަރުކާރުން ބަލަހައްޓާދޭނެއެވެ. އެހެންވީނަމަވެސް.
އަނިސާ އާއި އަނިސާގެ ޕާޓީން ދިވެހިރައްޔިތުން ވިޔަސް އެގޮތަށް ހަނދާނެއްވެ. މުސްކުޅި ބަލިމީހުން އަދި ކުޑަކުދިން މާވަރު ބަލަހައްޓަން ކަހަލަ އާއިލާތަކެއް ކުރިމަތިލާ ޕާޓީޖެހޭ ނުލިބޭނެއެވެ. މި ނޫނީ މައްސުލެއް ސަރުކާރުން ދިވެހިރައްޔިތުން ހަރުއްޔާ ވަރަށްޗަށް ގޮތްތަކެވެ. 2020 ގައި ރާއްޖެ ތަރައްޤީ އެގޮތަށް.

އަދި ފޯރުކުރާނެ ވިދާޅުވިއެވެ. މިހާރު މަރުކަޒުގައިވެސް 110 ސަރުކާރާއިމީހުންގެ ތެރޭގައި 75 މީހުންނަކީ ރަނގަޅުވާގެން އާއިލާތަކުން އަޅާނުލައިފި ވިޔާ މީހުންނެވެ. އެމީހުންގެ އާއިލާތަކުގެ ކައިރި އެމީހުން ގެންދިއުމަށް އެދޭތޯ ދުވަސްވަރެއް ވެއްޖެކަމަށް ވިދާޅުވިއެވެ. މިއީ އަނިސާއާ މީހަކުވެސް ގެންގޮސް ބިލި މީހެވެ. މީއަކީ ޖެހުނެއްޖެއެވެ. އެއީގެން މީހަކަށް މަހާލާ ހަރުދަވާސް މިރަށުން މިނިސްޓަރާ ގެއިން އަލިގެން ގެއަށް އަންނަން ދަވާޒާލާ ހަރުދަލާ ޖާވާބެވެ. މިދިޔަ ދަ ކަންކަމަށް ކަރައިގެން އެވަރު ބޮޑުހަރުދަ ވެކާއް ނުކުތް މިއީހެއްޓުން ބެލެހެއްޓެއް ވާނެ ކުއްޔަށެވެ. މިހާރު އެކަމަށް އެކަރާ ހަރުދަގެ އެއްގުސައްޓި މިކަމަށް ހަރުދަ ކުރިއަށް އެކަމަށް އެދޭ އެއްގޮތް ބެލެހެއްޓެއްކަމަށް ދަންނަވަން. އަހަރުގެން ރައްޔިތުންގެ ފައިސާ ވިއްޔާއެވެ.

e-mail: fas_sangu@hotmail.com

ދިވެހިރާއްޖެ ..... މިހާރުގެ އަތްގަދަ ވެރިކަމުގެ ދަށުގައި

ވަރަށް ބޮޑު ތަކުލީފުތަކެއް. ވަރަށް ގަ
ޑިމޮކްރަސީ އެކައީ؟ ފުރުސަތު ހަމަ އެންމެ 36
އަހަރެވެ. ޖުމްހޫރީ ވެރިކަމުކަލަން ރާއްޖޭގެ
ވެރިކަން ބަދަލު ކުރައްވާ 10 އަހަރުވަންދެން
ނާސިރު ވެރިކަން ކުރެއްވިއެވެ. މިހާރުގެ
ވެރިން ހަވާލުވެވަޑައި ގެންނެވި ޖުމްހޫރީ
ސުވަތަ ރައްޔިތުންގެ ވެރިކަން ހިންގަވާތާ 26
އަހަރު ވީއެވެ. މިއީ ކޮއްޗަކު އުފަންވެ
ތައްޔާރު ހާސިލް ކުރަން ގަބޫލު ޑިމޮކްރަސީއެއްގެން
10 އަހަރު ދުވަހުގެ ތަސައްލީއަތުގެ ތަޖުރިބާ
ހާދަހާ ދުވަހެވެ. ވީމާ މިޖަމާނުގައި 26 އަހަރު
ވެރިކަން ކުރަން ޖެހުމުން ގަޑިމުސްތަރީގެ
ވާހަކަ ދެއްކުމުން އެއީ އަސާސީ ހައްޤުތަކުން ވިއްކާން
އުޅުއްވާ ބާއްވީ؟ ގާނޫނު އަސާސީގެ 27 ވަނަ
މާއްދާއިން ދެވިފައި ހައްގެއް ވާހަކައެވެ. ޕާޓީ
އުފައްދާ ހިންގުމުގެ ހައްދުދަށުން ޖަމާވުން
އުފެދުން އެކަށީ ހުޅުވާލެވިފައެވެ. ޕާޓީ އުފައްދަން
ހުރިމަތި ޖަމާޢަތެއް އެކީ ބަދަލުކުރަން އޮތީ
ވަސީލަތް ކަމުގައި ހިންގާ ބަޔަކަށްޗާން ގޮތް
އެގޮތެވެ. އެގޮތުގެ ތަކުން ދަރުމަވަންތަކަމު
އިންސާނުގެ އޮޅުވާލި އަގެއް އުޅެބަހަކީ
އަގެއް އުޅޭ އިންސާނުގެ މިޒާނާ ބާރަށް
ދެއްވާނަކަށް ހަރަކާތް ދަކްނަ ބައިކަވެ.
އިންސާނު ހިންގާ ވަރުގާމު ކޮށް ބަޑަރައްޓާން
ގޮތް ވަސް ދަކްނަ ބައެއް ގެއެވެ.

މިހާރުގެ އަމިންގެ ދައުރު ވަސް ނިމިދިޔައީ
މާރިފަތް ގޮތަކަށް ނުންކަމުގައި
ދަކްނަ ވިދާއަކެވެ. މިހާރުގެ ވެރިކަން ފުރިގެން
އައި ދުވަސްވަރު ނާސިރާ ދުކޮށްލަން ހިންގި
ކުރިގަނޑު ފުނޑުގެ ނަސީބު އަހުގެޖެހުނުނަން
ފުރުނެވެ. މިހާރުގަނޑުއަމިންގެ ދައުރާ ނާސިރު
ދައުރުގެ ބޮޑުތަކް ދޫދުވެން މިހަރުގަނޑު އަމިން
ވެރިކަން ނިމިގެން ދިޔަރާވެނުގަ ޖެހޭ ވާހަކަ
ހަރުމަދު ވެރިކަމުގެ ތަކުރާރުވެފައިވާ ގޮތެވެ.
ދަރަވަނުދޫގެ އެދުރަޖީ ތަކާގެ ސައްގާފަތް
ވާހަކަ ބަސްދީފަތް އެކުގައި މީހުންނަށް ހަގީގަތް
ހަމަތަ ބަގާވާތެވެ. ތަދުބީރުވީތަވެ. އެކުގައި މީހުންގެ
ހަގާތުގައި ވެރިކަން ހަގީގަތާއި ވިލަމުގާ ދޭ

ވެރިކަން ދުލާރުވަޔަކައިގެންގޮސް އިބްރާހިމް
ނާސިރުގެ. އެމަނިކުފާނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ވެރިއެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން ކާނދުއްތު
ހުރުމަތުގެ ދިރުމާއިސްޓް ޖުއްދަލާ އަމީގެއް
ގަބުލުކުރެވި ތަކުރާރު ކުރައްވާ ދަތުރުކުރުމަކީ. އެމަނިކުފާނު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަރުސްގެ ފާނުގެ ބޮޑުވާޒީރުކަން
ކަރުދާސް އަރުވައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެރިކަން
ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ބަޔަކު ހިސާބަށް ދިޔުމުން
ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ބަޔަކު ކަރުވާ ކަމުގެ ތަކުރާރު
އަދުގެ ތެރެ ހިފާތަވެ. އެއީ އެދުވަސްވަރުގެ
އާއިލާ ކަމުގައި ވެސް އެކަނީ ކަމުގެ ކަމެވެ. އަދި
މިއަދު އެމަނިކުފާނާ ދަބާރު ގަނޑު
ހެދިބަސްގަކަ އެމަނިކުފާނުގެ ހަޤު
ވިސްނުންތަކުގެ ބާރުން ހިއްސާވި ކަމެވެ.

ގަސްޖެހުގެ ސިޔާސީ ބޮޑުބައަކީ ގައުމީ
ކަމުގައި ދަސްކޮށްދީ ކުރަކަށް ވާނުކަމަކަށް
ނުދެކެމެވެ. ނާސިރު ދިވެހި އުއްމަތަށް
މިޖާޒުގެ ގައުމީ ގައުރަވު ކުރައްވާ
އެސްޓޭންސަން ގައުމީގެ ދަރުސްތަކާ ތަރުބިއްޔަތުވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފުރަތަމަ ޗީސީ އެކުލެވޭ
ސަލާމަތް ހުރިވާސް އަދުމަގްސަދު ކަމަށެވެ.
އެއަސްފުރު ފަރަކަށް ކުރިބަރާކަށް ޢިލްމުވެރިން
އަހިސް އާޒާދީ ދަރިވަރުން ގަޑިމަގްއޮތުމު
ހުދުމަތް ބާރަށް ކަމުގެ ބޮޑުގަނޑަކު
ބަޔަކާ ބަމްބުރުގެ ބުޖެހޭ ސަގާފަތްތަކަށް
ޖެހޭ ހަމަކަމުގެ އަދި އާއިލާތަކު ފަހިވަންތަކަ
ހާސިލު ކަރާއްގަޔެއްގެ ގައިބޮޑު ބާރުގަނޑުވެ.
އާބާދީގެ ގައުމީގެ ގޮތް ގަދައި
ރިޔާސީ ފިކުރާމަން ވަޒީރާއްގަނޑަކަށް ހަދިޔާ
ގޮތުގެ ފުލުއަމާޔާސް އެކީ ގައުމީފަޔާ
ވަރުގަނޑުނީގެން ކަނޑައެ ގާނޫނީ. ވީމާ
އެގަނޑަމްގައި އަލްޤާނޫން ވާނޫނީގެ ވަރުގަނޑަވާ
އިންސާނުގެ ދީނ ގަދަބާރު ކަމުގެ ޖަނަމީގާ
ޝަކުވާ ބަޔާ ބާތާ ސިޔާސަތާ މިކަމުގަވެ
މިޒާނާ އިންސާނުގެ ހުނުނުގެ ޖެހޭ ބަލާނެ
ހުދުމަތް ސިޔާސަތު ކަމުގައި ގަބޫލުކަމެ އެކަމަކު
ހަނދާނެވެ. އަދި އެކަމު އަނބިކަމާ މުގާބިލުކަން
ވާނަކަދަރުކަމުގެ ގައުމީގެ އިންސާނީ ހަމަހަމަ

ކަމުގެ ގޮތަކީ އެއްގޮތް ޤާނޫނުވާލާ ބަރަގަނޑުގައި
ކަރަގާރު ގޮތްތައް ކަޑައުޅި ގޮތަގަތަކަން
ބަގައިގެން އެކުރުން ދާއިމީ ޤާނޫނީގެ ސުވާލުކުރާ
ގޮތް ބަލާއިފަރާ ގައުމީގެ ހަޔާތް
ވެރިކަމުގެ ތަރައްގީއާއި ސަގާފަތާ ބޮޑުސަގާފަތާ
ކާމިޔާބު ކުރަން ކޮށްކަމުގެ ގައުމީގެ ގޮތަކީ
އިންސާނުކަމާ އާބާދީ ކުރެވޭ ރާއްޖެއިން ނިޒާމް
ސާދައަށްގެ ކޮޅު ކަމުގެ ހަރުމަދު ކަމެވެ. ތުހުމަތު
ވަނީ މިހާރު ވިއަކަށް ކޮށްފައި ބަޔަކީ
ފުރަތަމައިގަ ގަނޑުން ފަހަތަށް ބާރަށް ވެއްޖެއެވެ.
ބާކީ އަހަރުތަކުގެ މިޒާނު ކަމުގެ ސުރުޚީގައި
ވާހަކަތަކުގެ ތެރެއިން އަހަރެމެން މިހާރު ގޮތް ހަދާނެ؟
އަދި އެކަމުގައި ބާރުވާ ކަމުގަޅާ ކަމަށްބަ
ސަލާމަތް ކަމުގެ އުފައްދާކަމުގެ ސިޔާ ދެއްވައެވެ.
ބާކީ ޕާޓީތަކާއި މިޔަދު ކަމުގަ ޖަމާއަތް
އަޅުވަދަލާ އަކަ އަދިގަޑުގެ ދިވެހިއުޅުމުގެ
ބައެއް ކަމުގައި މިހާރު ހިމެނިގައިވާ ކަމެވެ.
އަދި އަދިގަޑުގެ ބައެއްގެ ހަރަކާތް މިއަދު ނުކުމެ
ސުރުކާ ބާކީ ޕާޓީގައި އާޚަރު ބައިވެރި ވަރަ
އުފަލުންނެވެ. މިއީ މިއަދުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ހަޤީގަތެވެ. އަދިގަޑުގަން ބަދުހަނަސް ނުކުތުނަސް
އަދިގަޑުގެ އެންމެގަބޮ އަވަހަށްޖެހި
ސިޔާސަތުގެ އާޒާދީއްޓޭއްގައި މިގެ
އެބައެއް ސަޅާކަ އަހަރެއް ކުރިން މިހަރުވެބޮއެ

(ބާކީ ސ 4 ގައި)

(ސ 3ގެ ބާކީ)

ވަނީ ގިރާކޮށްލައިފެވެ.

ނާސިރުގެ ވެރިކަމުގެ ފަހުކޮޅުގައި އާނާ
ދިވެހިރާއްޖެ ހުޅުވާލެއްވީ ދޮރުގެ ތަންކޮޅިކަމެވެ.
ރާއްޖެ އަންނަ ޓޫރިސްޓުންނަށް ވިސާ
އަލާއިންތިޒާމު އައުދެވިއެވެ. ބޭރުގެ ވިޔަފާރި
ވެރިންނަށް އައުދެވިއެވެ. އެމީހުންނަށް ވިޔަފާރި
ހިންގުމުގެ މިނިވަން ކަން އޮތެވެ. އޭގެ އިތުރުން
ދިވެހި ވިޔަފާރިވެރިންނަށް އެއްވެސް
މަސާކަތްއްޔަތު ތަކާތި އިމްތިޔާޒު ކޮށް
ކޯންޓަރަނިމަގުގެ ވިޔަފާރި ފިހާރަތައް ސިންގަޕޫރު
ބާޒާރަށް ވިއެވެ. ބޭރުގެ ވިޔަފާރިވެރިން
އައުމުން އެމީހުންގެ މާކެޓެއް
ހުޅުވިއްދިއެވެ. މިއީ އެތައް ސަބަބަކާ މެދުއަށް
މިހަނަށް ހުޅުވިގެން ދާން މާކެޓުކަމެވެ. މުދާއާއި ފާ
އިންޑިޔާމީހުންގެ ދަތުރުތަކެއް ފުރިގެން އައެވެ.
ބޭރު ވިޔަފާރިވެރިން މުދާތަކެއް ގެންނަން
ފެށުމުން އާންމުކޮށް މީހުންނަށް ނުލިބޭހުރި
އެތަކެއް ތަކެތި އެކަށީގެން ހަރުމަގުގައި ބާޒާރުން
ލިބެންފެށިއެވެ. ހަމަގައިމު އެދުރަސްތަކަށް
ރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރި ފޯރިއެހެންހަމަގައި މިފަދަ ތަކެތިތަކަށް
ގެންސްވިއްކަން ބަޔައްބޭނެ ތަނަވަސްކަން
ނުވުމެވެ. އަދި މިޔާބާގެ ވިޔަފާރި ގައި
އައުބަޔަކަން ވުމެވެ. ކޮންމެއަކަސް ބާޒާރުގެ
ވިޔަފާރިވެރިން ބިޒްނަސް މާރިތްޔަކަމުއް
ނުޖެހުނެވެ. އާސަރުކާރުން ނިސްމީ ބިޒްނަސް
ކޮންމެވެސް ސިފައެއްގައި ބޭރުކުރާނެވެ.
މިކޯންގަތު ވިސްނުމެއްގެ އަލިގައި ކުރުވުނު
ކަމެއް ކަމެއް ނޭގެއެވެ. އަދިގަދުމާންގެ ގައުމުގެ
އެމާގައި ހޮސްޓޭޖު މާކެޓް ގެއްލިސްނެވެ. އެއީ
މިހަދު ޖެބާއީ ސިނގަފޫރު ކަނަލް ގައުމުތަކުގައި
ހޮސްފަދަ މާކެޓުކަށް ވެގެންދާނޭ މާކެޓުކަމެވެ.

ބާޒާރަށް އައި ކުރިއެރުމުގެ ސަބަބުން
އެތައްބައެއްގެ ދިރިއުޅުމަށް ބަދަލު ތައް
ގެންނެވިއެވެ. ޖީ.ޕީ ، ވީ.ސީ.އާރު ޓީވީ
ޖެނަރޭޓަރު، ރިފްރިޖިރޭޓަރު، ރިކަބްޕްލޭޔާ ސޯފާސެޓް،
ގޮދިސް ފަރުނީޗަރު މިހެންނެއްސް ދޫވެ ގިސްޓްބާތަކެވެ.
އެއްލާރީ ގަޔާ އަޔީ ފަރަން ކޮސަވަސް
މީހުންނުސީ ނުތިބޭ އަދި ގަދަރުއްލާހުގައި
ބަޔަކުން އެއްޑަނޑު ބަދަރުތަގައި ގަދުގެ ބޭނުން

ޖާގަހިމެނުމަށް ގެނުވާ ފެންވަރުގެ އެއްޓަކަތް
ބަދަލުވެއްޖެއެވެ. ތަރުކާރީގައި ކާއެއްޓަތް ހަދާ
ދަރިންނަށް ތަރުކާރީ ކާންދޭ ދަރިންނަށް ރަގަޅު
ތެއްލުމެއް ޚިދުމަތަށް ދިނުމުގެ ޓީވީ މައިންނާއި
ބަފައިން އުފުލަން ފެއްޓިގެންފިއެވެ.
ކުންފުނިތަކުން ފަޅުވިކަން ބަދަލުވި ސިޔާސަތަކީ
ޑިލަސްބަރު ފައްސަން ބަދަލުވެއްޖެއެވެ.
މިސްކަލާކަން ކަޑަ އަލިވެ، ރިވެތި މަގުތައްޓަށް
ދިރުމަސްކަލާގެ ގޮތުގައިސްކާރިއަކަށް މާޒީގެ
މަގުތައް ބަދަލު ފެއްޓިއެވެ.

ޓޫރިޒަމްގަރުމުގައި އިންޓަނެޓް އަޑައި އިހުސާސްތަށް
ވަރަށް މަސް ބާނަން ފަށައިފިއެވެ. މާލެ
ދަތުރުކުރުން އަވަސްވި ރާއްޖޭގެ ކަންކަމު
ތަކުން ވިޔަފާރިގެ އަސަރު ފުރަތަމަ ފެނިފައިވެއެވެ.
މިހުނަރު ބަދަލު އަންނަން ފަށައިފިއެވެ.
އެއްމަތި ތަނަވަސް ވުމުގެ ކާޑުމަތީ އުދަރަށުން
އަހަރު ފޮނުވާފައެވެ. މިހިސާބުން އިންޓަނެޓް ދުނިޔެ
އެއްޗެހިގައި ރިހާދުނިޔެ ފަރުވާ އަރާން ބާރުގޮތް
ބާއެވެ؟

މިހިސާބަށް ދަތުރު އިރު ދިވެހިރާއްޖެ
މިހިރަސްތެ މިއަދުގެ ވެރިކަމުންނެވެ. އެއީ
މިސްރުގެ ތަޢުލީމް ހެއްދަވައިގެން ތިއްބެވި
ބޮޑުމީހުން ކާމިލްވެ. އެބޮޑުމީހުން
ދަކަތަޖަގައިގެންފަހުގަ ގޮތަކީ ވެރިކަމުގެ ގޮސްތަށް
ރަށާ ޚާއްތަގައިގެން ހުރިއަށް ތަޖަގައިގެންނަތަކީ
އެވެ. މިގޮތުން ފުރަތަމަ ގޮސް އެބޮޑުމީހުން
ނިރައްކަޚާއްޞަން ހިތާ ބައްކަލުމުގައި
ހިތްތަޖަގައިގެން ނަތާ ގިނަބަކަލު ކޮންމެވެސް
މަތްސަރާއްސަގައި ތާރީޚްގެ މާޚި ބިރުވެރި ކަމުގެ
ތަނަކަށް ހައްދަވައިދިއެވެ. ނަމާ ކިޔާ،
އެތުމަތިތަނަވަސް އަދި ކޮންމެވެސް
ސިޔާއްސަގައި ވެރިކަމުން އެބަކަލު މައިމިރި
ކުރުމަން ހުރިޖެހިޔާ ބަކަލު ރަގަޅުން
ކަސްތަޖެ އަޑުވާޚާ މުޖި މާޚާ ހާބިރީގެ
ޚިޔާނާތްކުން އަޖިބައްދާނާ ރައްޔިތުން ކަން
ބަދުރިއެވެ. އަޖިގަދުކަރު ހިފައިގެން
ޖިކަޖިތަކުގައި ދުއްވާ މަގުތަކަކުން މިހުން
އެއްކަލަ ކަސްތަޖެގައި ތިބިމިހުން ޖެހޭ ފަޅާ،
އައްސިކަން މަތީގައި ހިތި ރައްޔިތުން ޚައްވާ

އާތިމާމީ އެމީހުންނަށް ގޮއްވާ ހުރިތަން
ނުދޭކަށް މިނާ މާލޭގައި މަދުވާނެއެވެ.
މިކަލްގަނޑުގައި މުޅި މާލެ ކޮންޖެރުގެ
ކުރައްވައި އަތްބުރުގެ ދަރަނި ގެންނަވައިފިއެވެ.
ހިތްބުރު ހަމަޖެހުނީ މިހިސާބުން ކަމަށް
ވެދާނެއެވެ. ކޮންމެ ބޮޑުގަތިވެސް ވަރަށް
ސާދުކޮށް ވާހަކަ ދައްކާވާ ބައިކަން
ހައްދަވައިފިއެވެ. މުޅި މުޖުތަމަޢު ޖެހޭނީ
އެންމެ ބޮޑު ސުންގޮޑު "ރިޝްވަތު"
ތައާރަފްކުރައްވާ އަނގަނޑުވައިފިއެވެ. ދޫދޫ
މީހުންނަށް އިންސާފު ނުލިބުމާ
އަނިޔާވެރިކަންގޮތް އިންތިހާ އަށް ހިގައްޖެއެވެ.
ބާރުގަދަ މީހަކު ނުވަތަ ބަޔަކުގެ ނިންމުމަކީ
އިންސާފުކަމުގައި ވެއްޖެއެވެ. ގޭޓްނަސަނަށް
ޤަވަރާރާއްސަކަމަކީ ނުހިފުމަކީ މުޖުތަމައު ތެރޭގެ
ގޮތެއްކަމުގައި ބަލާވެސް ފަށައިގެން ފިއެވެ. މިއީ
ކަންހުރި ގޮތެވެ. ނިކަމެތި ފައްޖެ މިހާރަށް
އިހުސާން ފެރިކަމެއް ނެތެވެ.

ކަ އަރާނަފައްޖެ ނުހުނުތެވެ. އަޑުގަދުމަތްގެ
ގައުމުގެ އަހުލު ވެރިންނަކީ އަޑުގަދުމަތް
އެންމެގިނަނެވެ. ހަމަ އަޑުގަދުގެ ދަރި ނުހަރަސް
އަޑުގަދުމަތްގެ ފޮރާގެ މިހަކަން އަނިޔާއި
ބޭއިންސާފު ކުރާވާ ހިނދު ބަލަހައްޓައިގެން
ތިބެންޏަށް ވާނެތޯއެވެ؟
ވިސްނާލަގައިގެންނަވާނެތެވެ. އަދިވެސް ވިސްނާ
ވަގައިގެންނަވާނެތެވެ. އަޑުގަދުމަތްނަޔާ
އެއްޗަތަކަން ވެރި ގިނަތަތް އަހުންނެވެ. އެއީ
އިންސާނީ ވަންތަކަމާއި، ދިވެހިވަންތަ ކަމާއި
މުސްލިމުން ކަމުގައި ވާތީއެވެ. އަޑުގަދުމަތްގެ
އެކަކަށް ލިބޭ އަނިޔާ އަކީ އުންމަތަށް ލިބޭ
އަނިޔާއެކެވެ. ރަސޫލާގެ ބަސްފުޅެއްގައި ވަނީ
އިސްލާމީ އުންމަތުގެ މިސާލީ އިންސާނާގެ
ހަށިގަނޑާ މިސާލެވެ. ހަށިގަނޑު
އެއްގޮތަކަށް ލިބޭ އަނިޔާ މުޅި ހަށިގަނޑު
އިހުސާސް ކުރާކަށް ކަންނެތް ލިބޭ އަނިޔާ
ދެނެގަތު މުސްލިމުން އިހުސާސް
ކުރަންވާނެއެވެ.

ފަހަތުން ދާން ބޭނުމީ ކާކުތޯއެވެ؟ މިއަދުގެ

(ބާކީ ސަ 5 ގައި)

e-mail: fas_sangu@hotmail.com

(ސ 4ގެ ބާކީ)

ތައުލީމީ ޚިދުމަތް ބޭނުންވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައިން ކުރިއަށްދާ ތަރައްޤީ ކުރުމެވެ. މިހާރުދަނީ ހާސިލް ކުރުމަށްޓަކާ ފުރުޞަތުދެވިފައި ސިޔާސީ ސަފްސިއްރަތަކުރިޔާ އާތު ގައުމެއްކަމުގައިވުމުގަނޑެވެ. މިހާރުގެ ސިޔާސީ އަޅުގަނޑުގެ ތަޖުރިބާތަކާ ތަސައްވުރަކީ ޖުޑީޝަރީއާ ސިޔާސީ މިނިސްޓްރީ އުފެއްދުމެވެ. މިކަމަށް ކުރިމަތިލުމަށް ރައްޔިތުން ހަރަކާތްތެރި ވެވަޑައިގަންނަވާށެވެ. ރައްޔިތުންނަށް ޒާތީ ހަމަތަކުގެ މަތިން ލިއްބައިދޭ މިނިވަންކަން ދޮނުކަމެއްގެ ބާރުތަކުން ރައްޔިތުންގެ ތާއީދު އޮތުކަން ސާބިތު ކުރެއްވުމަށްޓަކާ ވަނީވެ. މިކަމުގެ އަލިމަތް ހިފުމައް ފޮނުވާ ކުރައްވާށެވެ. އެކުއެކުގެ ތައުލީމީ ޚިދުމަތް ގެވޭފަހުށް ސަރުކާރު އެކަށީގެންވާ ޤާނޫނުއަސާސީ އެއް ހުރިހާ ރަށްތަކުގެ ޒިންމާދާރީ ކުރުމެވެ. މިނިވަންކަން ލިބޭނެ ޤާނޫނީ ޙުކޫމަތް ކުރުމެވެ. އަކަމަކު އެކަން ފަރާނީ އެޖީމާކަރުސީގެ އުސޫލު ކަވާމިނި ބަލައިގަނެވޭނެ ހަމައެކަނި ކަމަކީ ބައިވެރިވެ ނުވަތަ ގިނަ ބޭފުޅުންގެ މަޝްވަރާ ކަމުގައިވާނީ ރައްޔިތުން ޤަބޫލުކުރާ ޙުކޫމަތެއް ބިނާކުރުމުގެ ވާޖިބެވެ.

ގައުމުގެ ރައްޔިތުން ޤަބޫލުކުރާނެ ގޮތަށް ބަހެއްހޭ ކުރާނީ އަލަށް ޤާނޫނު ހެދުމުން ނޫނެވެ. ޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިބްތިދާއީ އަސާސް ޖެހުމަކީ ސިޔާސީ ރަޅުކެހުމުގެ ކުރިމަގެވެ. ދިވެހި ރައްޔިތުންނަކީ ފިކުރީ ގޮތުން ޚިޔާލު ފާޅުކުރުމުގެ ބާރުލިބިގެންވާ ބައެކެވެ. އެކުލަވާލާ އަސާސް ޤާނޫނުގެ ރޫޙުގެ މަތިން ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ބާރު ހުރި ފުރުޞަތު ނުލިބުމެވެ. ފޮނުވާކުޅުގެ ޢާދަޔާއި ހިލާފަށް ފުރުޞަތު ހުރި ޤާނޫނު ކުރާގޮތަށް ސިޔާސީ ޙައްޤުތަކުގެ ފުރިހަމަ ދަރުމަ ފޮނުވާލުމެވެ. ފޮނުވާލުމަށް ތަރައްޤީވެގެން ދާނީ ގައުމުގެ ރައްޔިތުންނަށް މިލަތުގެ ހައްޤު ހުރިކަމެވެ. މިއީ ފޮނުވާ އަޅުގަނޑުމެން ހޯދުމަށް ބޭނުންވާ ޙުއްޖަތަކެވެ. ޖުމްހޫރިއްޔާއާ ދީނީ ޙަރަކާތަކީ ސިފައިންގެ ޚިދުމަތެވެ. ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުގެ ޒިންމާ ހުރިގޮތުން ބާރުތަކާ ޒިންމާތައް ފުރިހަމަކޮށް ދިނުމެވެ. ހުރިހާ ކަމަކަށް ޒިންމާ ވާނީ މުސްލިމުން ރައްޔިތުގެ ތަރައްޤީ ޢަމަލު ކުރުމެވެ.

ގަބޫލުކުރަނީ ކަންހިނގާ ގޮތުގެ އުސޫލަކަށް ޢަމަލުކޮށް ބަދަލުކުރުމުގައި ޙަޤީޤީ ބަދަލު ގެނައުމަށް ތަޢާރަފުވެގެން ދާނޭ ގޮތެވެ. ސިޔާސީ، ހަރަކާތްތަކަށް ޖުމްހޫރީ އަސާސްތަކެއް ބިނާކުރެވޭނެ ގޮތް ބަލާލެވިފައިވެއެވެ. އެޖާމާތަކުން ބޭނުން ބައެއް ސަރުކާރުތަކަށް ވެގެންނުވާނެވެ. އެކަން ފަސޭހަ ޝަރުޢީ ސިޔާސަތަކުން ކުރުނުވާނެވެ. މިއަދުގެ ފިކުރީ ފަރާތްތަކުގެ ބާރުގެ ތެރޭ ސިޔާސީ ޙައްޤުތަކުގައި މިކަން ތަޢާރަފުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ދައުލަތުގެ ބަދަލުތަކެއް ގެނެވިއްޖެނަމަ ވާނެ ފަހުމެއް ރައްޔިތުންނަށް ލިބެދާނެ ދުވަސްވެސް އައިސްފާނެއެވެ. ދިވެހި އުންމަތް މިއަދު ފުރަތަމަ ހިނގާފައިވާ ފިޔަވަޅުތަކެއް ޢަމަލު ކުރެވޭނެ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރަށްތަކުގައި ބިޔަ ބަދަލުތަކަށް ބާރުވެރިވެއްޖެއެވެ. ދިވެހި އުންމަތް މިއަދު ފިޔަވަޅު އަޅާނެ ގޮތް ބޮޑެތި ބަދަލުތަކެއް މެދުވެރިވާނެކަމެވެ.

ޔުނިސެފްގެ ސިޓީ

މައުމޫން ފިލާމެދު، ޤާނޫނުއަސާސީގައި މިހާރުހުރުމަށް ސަރުކާރު އިބްރާހީމުން ދާއިރާގެ ވާހަކަ ފަންނާނުންގެ ވަކަލާތު ކަމަށްވެ. މަސައްކަތް، މިހާރުއަށް އިބްރާހީމް ޙަސަނަށް ފާގަތިތުނެގިފައިވާކަމެވެ. ދިވެހިބަހަށް ކާބަފައިން ބާރުކުރުމެވެ. ޙަސަނަށްފުރު ބަލަމުގެ ދުވަސް ގުރުބާން ވަރަށް ކުރިއަށްގެންދާއިރު ހުރި ޅ ރ. ގަލައިދީ ތަޤްރީރުކުރުމުން (މަނިކުފާނު ހުރިކަން އެދުމުން) "އާރު" މަނިކުފާނުގެ، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ސިޔާސީ ޕާޓީ ހުރުމަށް ނުހުރެވޭނެކަމެވެ.

މިއީ ދިވެހި ބަޔަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެ ރިޔާސީ ވަކާލާތުގެ މަޖިލީހުގެ ބޭއްވެވެ.

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 27 ވަނަ މާއްދާ: ޖަމާއަތްތަކާއި ޖަމްޢިއްޔާތައް ހެދުމީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަމިއްލަފަރާތްތަކަށް ދެވެހެއްޓުމާއި އާއްމު މަސްލަޙަތު ހިފެހެއްޓުމަށްޓަކައި ޤާނޫނު މަނާކުރާ ހިސާބަކުން، މިހިނދަކުން ލިބިފައިވާނަ ކަމެވެ.

ސަރަޙަ: ޤާނޫނުއަސާސީ ބުނާގޮތުން ރާއްޖޭގެ މިހިނދަކުން ގައުމުތައް ޚިދުމަތްކަން، ރާއްޖޭގެ އާންމު މަސްލަޙަތު ގައުމުތަކުގެ ޖަމާއަތްތަކާއި ނުހުރުއްވެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ޤާނޫނަކު ސިޔާސީ ޕާޓީ މަނާއެއް ނުކުރެއެވެ. ވީއިރު ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާމްކުރުމަށް ޖަލްސާގެން ސިޔާސީ ޕާޓީ ހުއްދަކުރުމުގެ ވާހަކަ ދައްކާނީ ކީއްވެތޯއެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގައި ސިޔާސީ ޕާޓީ ހުއްދަކުރާއެވެ. ހުއްދަ ނުކުރާނަމަ މައުމޫނުގެ އަމިއްލަ ފިކުރެއްގެ ގޮތުން ސަރުކާރުން ނުކުރެވޭނެ. އިސްލާމްކޮށްގެން މައުމޫނެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޚިލާފުވާނޭއެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެހެން އިބާރާތް އަދުލުން ނުލިޔާނީއެވެ. އަދުލުވީމަ ދަޢުވާކުރު މިހާރުން ކައިރިންނުކުރާނީއެވެ. ރައީސްގެ މިހާރު އަދުލުވީމަ ދައްކަނީސް ބަޔަކު ނުކުރާނީއެވެ.

އަދުގައި މިގޮތާއި، ސިޔާސީ ޕާޓީ ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް ބަހައި އެދިވަޑައިގަތުމުން ވިއްސެއްގެ ތަކަށް އެހެން ޓާނީޑީމަށްވެ. ޤާނޫނުއަސާސީ އެކަމެއް މަނާއެއް ނުކުރެއެވެ. މަޖިލީހީ މައުމޫނެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޚިލާފުވެ. އެއްމެ ބޮޑު ޚިލާފުވުން ޚިލާފުވެއްޖެ މަޖިލީހެވެ. އެއްމެ ބޮޑު ޚިލާފުވުން ޚިލާފުވެގެން ވަކި، ޤާނޫނު އަސާސީގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުންނެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީ އުވާލުމަށް މަސައްކަތްކުރާ މީހެއްގެ ގޮތުންނެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބާރުކަށި ވަރަށް މަސައްކަތްކުރި މީހެއްގެ ގޮތުންނެވެ. އެކަންކަމެއްގައި ރާވައި ހިންގާ މީހެއްގެ ގޮތުންނެވެ. ހިތާ ހަމައަށް ކުރާނެއެވެ. ދައުލަތް ކުރާނެއެވެ. ކުއްސާބީލާވާތް ހައްދު އަދަބު ދޭނެއެވެ. އެންމެންގެ އެދުމެވެ. ދިވެހީންގެ

(ބާކީ ސ 7 ގައި)

ރާއްޖޭގެ މުއްސަނދިކަން ހަމަހަމަކޮށްގައި ބަހާލުން

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫއަރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީ
އުފެދިގެން އައީ ރާއްޖޭގެ ރަށްރަށުގެ
ރައްޔިތުންނަށް ފަސް އާދޭ ފައިދާ ކުރާގޮތަކަށެވެ.
1970 ގެ ތެރޭގައި އުފެދުނު
މިއިންޑަސްޓްރީއަކީ ރާއްޖޭގެ ޖުމްލަ ހިއްސާގެ
ދުރުދުރަށް ވިޔަފާރި ފެތުރިބަހައި ތަޢާރަފްކުރި
ވިޔަފާރިއެކެވެ. ފުރަތަމަ އުފެދުނީ
ވިހަމަނާފުށީގައި އުފެދުނު ކުރުނބާ ވިލެޖް
ރިސޯޓެވެ. ހަމަ އެއާއި އެކު އޭރުގެ ފެރިކަމުން
އެތަން ރިސޯޓަކަށް އުފެއްދިއެވެ. އެއީ
މައިގަނޑު ގޮތުގައި މާލެ ކައިރީގައި ހުރި
އާބާދީ ނުވާ ރަށްތަކުން ފުރުސަތުދީފައި
ހުރިރަށްރަށް ރިސޯޓްތަކަށް ބަދަލު ކުރެވިގެންނެވެ.
ދެވަނައަށް ހުޅުވުނު ރިސޯޓަކީ ބަނޑޮސްއެވެ. އެއީ
ނާސިރުގެ އަމިއްލަ ރަށެކެވެ. ދެންފަހަކަށް
ރަށެއް އުފެއްދުމަށް ހުއްދަ ދިނުމުންނެވެ.
އޭގެ އިތުރުން ރައްޔިތުންނަށް ސީދާ އޭގެ
މަންފާ ކުރާގޮތަށް މާލީ އެހީގެ ބައެއް
ރަށްރަށުގައި ގެސްޓްހައުސް އުފެދި ރަށްރަށުގެ
ރައްޔިތުންނަށް އެވަރަށް ސަރުކާރުން އަދި
ލިބިގެންނުވެއެވެ. މިކަމާމެދު ވިސްނުމަކީ
ކަމާއެކު ވިސްނާލާ ހަމަ އެކަށީ
ގެސްޓްހައުސް ނުވަތަ ކޮޓަރި ކުއްޔަށްދޭ
ވެރިކަމުގައި އޮތް ކަމަށް ކުރިއަށް ނުދެވެއެވެ.
އެރަށްރަށުގެ އާބާދީ އެތަން ބޭރުކަމާ އެތަން
ވިޔަފާރިއަކަށް ޤާނޫނުގެ ރައްޔިތުންގެ
އެތަންބޭރުކަން ފަރާތްތަކަށް ހުއްދަ ކަމަށް
މުޅި ރަށަށް ލިބޭ ފައިދާ ތިޔާސާރީ
ގޮތުން ކުރަމުން ދިއައެވެ. ރައްޔިތުންނަށް
ތަނަވަސްކަން ލިބުމުން ދިއައެވެ. މިސާލަކަށް
ދަންނަވަނީ ނަމަ މާލެ އަތޮޅު ހިންގުމުގެ ހުރާ،
ދިއްފުށި، ތޮޑްސްދޫ މިރަށް ރަށުގެ
ރައްޔިތުންނަށް ސީދާ މިވިޔަފާރީގެ ފައިދާ
ލިބުމުން ދިއައެވެ. ނަމަވެސް 1980 ގެ
އަހަރުތަކުގެ ތެރޭގައި ސަރުކާރުގެ ތެރޭގެ މީހުން
ގެސްޓްހައުސް ވިޔަފާރިން އަތް ދުރުކޮށްލަން
ޖެހުނެވެ. މިކަމާމެދު ހެދިގޮތްއަކީ ދެކޮޅު
އަޅާލަނުޖެ މިންވަރަށް އަޅާލާފައި
ހިނގާދިޔަ ގޮތަކަށް ބައެވެ؟
ޖުމްހޫރީ މަޖިލީހުގެ ނޫސްތަކުގައި

ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ގޮތުގައި ދަޢުލަތާ ހަމަޖެހުމުގެ
މާލީޖެހީ 100 މިލިއަން ޑޮލަރު ވުރެ ބޮޑު
މާލީޖެހެވެ. ދިވެހިރާއްޖެ އަށް 500،000
މީހުން އަހަރަކު އަށުން އައީ ޖުމްހޫރީ އަށް
ހުރުވާލާފިޔަވައިވާ ހެއްދުމެއްގޮތުން މާބޮޑު
ފަހަރުއްދުން ކަމަށް ބުނުމަކީ އެއްވެސް
ވަރުގަދަ ކަމަށް ބައިންސާފެއް ނުންނެވެ.
އަހަރުތަކުގެ އަނބު ގޮތް
ސްރީލަންކާ ވެސް އެޒީއުމުގައި ސުވޯޑްފިޔަކާ
ގައިމު ވިލާ އައިސް އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި
އެމީހުން މިހާދުރަށް ހިސާބު ކުރެވުނީކަމެވެ.
އެޒީއުމުގައި އެދަނީ އެދުގެ ޤާނޫނު އިވެރު
ކުރުމުން ރަށްފުށުގެ މީހުންނަށް ވިޔަފާރިގައި
ބައިވެރި ވުމުގެ ދަރުމަތަން ހުރުވާދުމުންނެވެ.
މިއަދު ދިވެހިރާއްޖެ ދުނިޔަ ބާނިގެންވީ ހަމަ
އަށުގެ ދަރަޖައެއްގެ ޖުމްހޫރީންނެވެ. އެއީ
ފަސްތަރި ފެންވަރުގެ ޖުމްހޫރީންނެވެ. ގައުމުގެ
އާންމު ރައްޔިތުންނަށް މިވިޔަފާރީގެ ފައިދާ
ކުރުމިންވަރާމެދު ސުވާލު އުފެދެއެވެ. ޖަމާނަށް
ހުރިވިފައިވާ ވިޔަފާރީގެ ޖަމާނެވެ. ޖަމާނީ
ވިޔަފާރީގެ އުސޫލަކީ ކުޑަދަރަނިވާއެއް ފާދަވެރި
ތަރައްގީ މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ކާމިޔާބު
ކުރުމެވެ. ވިޔަފާރީގެ ދަރުމަތައް ބަނދު ކުރުމުގެ
އުސޫލު ފަހި މަޖީގެ ތެރެއަށް ގެއްލިގެންއްސައެވެ.
އަދި އޭގެ އިތުރުން ދައުލަތަށް ލިބެންވާ
އާމްދަނީ އާއި މިގޮތުން މިކަން ތަރުމުގެ
ސަބަބުން އާމްދަނީ ރައްޔިތުންނަށް ލިބެންވާ
ތަނަވަސްކަމާއި، އުނިވާ މިންވަރުގެ ހިސާބުއް
ބޮޑުވި މިފަދަ ކަންކަން ބޮޑުވެ ނިޔާމަކާއި
ގެތޮތަކުއް އުފެދުފައި އޮތެވެގެނވެ.
1980 ގެ ތެރޭގައި ރާއްޖޭތެރޭގައި ހިނގަމުން
އައި ގެސްޓް ހައުސްތައް ހިންގުން ހުއްޓުވަކަށް
ގެނެވިއްޖެއެވެ. ނިކަމެތި ވެފައިވާ ޗިރަށްޖަހި
ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް އެހީގެ އަތައް ނެރުމި
ސަރުކާރުގެ ނިންމުމުގެ މަތިން ރާއްޖޭތެރޭގައި
ގެސްޓްހައުސް ހިންގުން ހުއްޓުނީއެވެ.
މިހަކީގޮތައި ހުރިމު ފަރަތް ކާކަށް ބާއްވެ؟
ގެސްޓްހައުސް އެއްގައި ހުންނަން ޖެހޭ
ޝަރުތުތަކާއި ޤަވާއިދުތަކެއް ކަނޑައަޅާ
އެމީހަކު ތަކާގެ ދަރުން ގެސްޓްހައުސް

ހިންގާނަ ކަމަށް އެންގުންބާއްވެ؟ ހަމަހަމަ ކަމާ
ރައްޔިތުންގެ ހައްގުތައް ކޮބައިތޯއްވެ؟
މިހަދިޔަތު ފާޑު ކުރުމުން މިއީ ބޭޒްފަޅުގެން ވާ
ކުރަކަށް ފަލީ އެކަޅިގެންވާ ކަމުކަށެވެ. އެކަން
އެގޮތަށް އޮތުކަމުގައި ވިޔަސް ހަދިގަތަން ބަރަވާ
ކަމުގައި ފަހިކަމަ ބުރަވާފަހި ރާއްޖޭތެރޭގެ
ރައްޔިތުންނަށް ލިބުމުން އަދި އާންމުދަހި
އަކަށް އެމީހުން މަހުރާމު ކުރެވިފައިކަމަށެވެ.
ޖުމްހޫރީގެ ގޮތުގައި ދަޢުލަތާ ބައެއް
އިލްޙު މީހުންގެ، ޚިޔާލާ ކުރުންނާއި އަދި
ދުނިޔޭގެއަށްގެ އުމުތަކުގެ މީހުން ދިރިއުޅޭގޮތް
ދެކެން ބާނަން މީހުން ދަތުރުކުރާ އުޅެއެވެ.
މިބައިމީހުންނަކީ އެމީހުނާ ގައުމުއްގެ މީހުން
ދިރި އުޅޭގޮތްދެކި އެމީހުން ދިރިއުޅޭ
މާހައުލުގައި އުޅެން ބާނަން މީހުންނެވެ.
މިގޮތަށް އަނގަ ބައްޔެމީހުންނަށް ތަކުރާރުކުރަން
އަންނާނަ ކަމަށް ބެލެވޭން މީހުންނެވެ. އަދި
މިޖާތުގެ ބައްޔެމީހުންނަށް އެމީހަކު ކުރަން އައި
މަސައްކަތަށް ގުޅިގެން ފުރަތަވަރަކަށް ދިނަރުފަހަރު
އެނގުމް ކަންނ ތިޔަބައިކަށް ތަނެއް ބޭނުމުގެ
ހައިރާނުވެގެންވަކަށެވެ. ތިމާ މިފަދަ މީހުންގެ
ފަރާތުން ގައުމަށް އާމްދަނީގެ ގޮތުގައި ލިބޭނެ
ތަނަވަސް ފުރަތަމަ ނިކަމެތިވާނެއެވެ. މިއީވެސް ތަހަ
ބޭފުޅުންގެ ޖުމްހޫރީން ނެވެ.
މިހިސާބަށް އުފެދުނު ސުވާލުތަކަ ގެދު
ވިސްނާލުމާއްވެ؟ ފުރަތަމަ ސުވާލާގެދު
ވިސްނާއިރު ރާއްޖޭތެރޭގެ ރައްޔިތުންނާ މެދުގެ
ވިޔަފާރި އާއި މިހާބޮޑު ތަފާތެއް އުފެދުނީ
ސަބަބަކީ ކޮބައިހެއްޓަވެ؟ ދަރަށްބަޔަކީ ފަސް
ދިވެހިރައްޔިތުންނެވެ. މިއާ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ
ހަމައިގެ ހަމަހަމަ ކަމެއް ކުރުގެ
އެތެރެއިން ޖުމްހޫރީއެވެ. އަދިރު މަތީ ސަބަކީ އަނެ
ހިސާބަށްގެ ބާރުން ފާޑުކަރެއް ޖުމްޓާލަން ޖިހެލެން
ކަންބޮޑު ފަތާއިދުގެ ހިތުމުގައި އެތެރެ ލިބުނު
ހިންގައިވައިވާ ކަމްބާއްވެ؟ އެންމެ ސުވާލާމެދު
ބަޔާނާއިބު ރާއްޖޭތެރޭގެ ރައްޔިތުންތަކަކަށް
މިފަދަ ނިކަމެތި ކަމުގެ ދިރާއިބު އެމީހުންގެ
އުދާސްތަކުގެ އުފެދޭން ތަނެއް އެންނަންތަކަން
ކަމާއި އެތަނަކަށް އާގެތޭރުން ހިތައްމީހުން
(ބާކީ 7 ގައި)

e-mail: fas_sangu@hotmail.com

ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލު

(ސ 6 ގެ ބާކީ)

މައްސަލަ އުފުލިފައި އާއި، އެތަނަކުން ދަނީ ކޮންފަދަ ޤަވާޢިދުތަކެއް ބަދަލުން ޤާނޫނުތަކެވެ. އަދި އެހެނިހެން އެކަން ނުހިގައިގެން ރައްޔިތުންގެ މަޞްލަޙަތު ގެންދަވަން ވާނެ މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާ ވަދެއްސެވީ. އެކަމަކު އާއްމަކަށް ވާނެ އެކަށީ ހުރި މިދެކެވޭ. ސަރުކާރުން ދޯޅުމުކަމާއި ކަމުގެ ބިރުން އާންމުގެ އިޒުއްތަތް ވެސް އާއްމުކަން އުފުޅާލާކަށް ނުކެރޭނެއެވެ. އަދި މިފަދަ ކަންކަމާމެދު އިތުބާރު އެރަނގަޅުކަމުގެ މިހުންނަން ވާހަކަ ދައްކާކަރުވެސް ނުވި ކަމަކަށް ވެއްޖެ. އެއީ ވާހަކަ ދައްކާއިރު މިހާރު ނުވަތަ ބަޔަކު ސިޔާސީ ގޮތުން އަދަބުދީ އަނިޔާކޮށް އެމީހުންގެ އާއިލާތަކަށް ކުރިމަތި ވޭން ދެއްވާނެ ތަޅާ އުދަގޫތަކާ ކުރިމަތި ނުވާން ވެގެންނެވެ. އެއްވެސް ސިޔާސަތެއްގައި ނުކުރި ތިބޭނީ އަދި އެއް ނޫނެވެ.

ޒަމާން ބަދަލުވެ ތަރައްޤީގެ ޒަމާނާ ކުރިމަތިލާ މުންޖެ ފަސްޖޫނަން ބަދަލުވެ އެކިކަހަލަގެ ދުނިޔާ މިހާރުވަސްދުވާ ސަރުޙައްދުތަކުން ފޮނުވަރައި ޓީވީ ކޮމްޕިއުޓަރު ފަދަ ވަސީލަތްތަކާއި ގުޅި މީހުން އުޅޭގޮތް ހަމަ ނުވާނެ އެކަކުވެސް ނުވެއްޖެ. މިގޭ އިތުބާރު ވަރުގަދަ ދުނިޔޭގެ މީހުންގެ ވައްޓިފައިވާ އެކޮޅު ރަގަޅު ވައްޓިފައިވުމުގެ ބޮޑުވި ގައުމުގެ ތިބި ޓީވީފަދަ ނުނަގާ އަދި ކުރިއާފައިސް ފާރާ މީހުންކަމުގެ ވަކިކޮށް އަމިއްލަގެ ތަރުމީން ވިޔަސް ގައުމުން ބާރަށް ދަރިން ފާސްކުރަމުން ގެންދަވައިގެން އެ ގައުމު ދުނިޔޭގެ ވައްޓިފަ ދެއްވީ. އެ މީހުންގެ

އަޅުގަނޑުގެ ޚިޔާލު ނަމަ ވަރަށް ނިކަމެތި ގޮތުން އެ ގައުމުން އަނެއްކާ ސިޔާސީ ވަކިވެ ތަފާތުވެ ނުކުމެފައިވާ ގޮތަކީ މީހުންގެ ޑިމޮކްރަސީ ރައްކާތެރި ގޮތުން ނިންމައި މައްސަލަ ހުށަހެޅުމެވެ. ބަލާކަށް ރައްޔިތުންގެ ހައްގު ހިތްވަރު ދިވެހިރައްޔިތުން ނުކުމެ ހައްގު މިހެން ބަޔާން ކުރެވިފައިވާ ކަމުގެ ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ މަރުހަލާ ހިނގައިދާނެ. އެފަދަ ރައްޔިތުންގެ އެއް ސިފައެއް ކަމުގައި އެކަމަށް ވަކި ދެކޮޅު ހެދުން ނެތޭ.

ކުރިން ދަންނަވައިލީ ފަދައިން މިފަދަ ކަންތައްތަކުގައި އުޅޭތީ ދީނީ މީހުންނަށް އެކަށީގެން ހުރި ބަސްބުނުމުގެ އިޚުތިޔާރު ދީފައިވާ ރަނގަޅު ޚިޔާލުތައް ތަރައްޤީ ކޮށް ދިނުމުގެ ބާރު ކަމަކީ މިދައްޗެއް ދިޔަކަމެވެ. ޑިމޮކްރަސީގެ ރޭސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޖަމާޢަތްތަކެއް ބައްޓަން ކޮށްދިނުމަށް ފޮނުވީ ޙާލަތުގައި ދީނުގެ ހައްޤު ކަމަށް ވިސްނާ ގަވާއިދު ހިމަނާ ފަދަ ކަމެއް ނޫނެވެ. މިހާ ރައްޔިތުންގެ މިފަދަ ހައްގުތަކާއިގެން ވާހަކަ

ކުރެން އައްޔަން ކުރެވިފައި ހުންނަ މިނިވަން ކޮމިޝަނުގެ ރައްކާތެރިކަމާ އިރުޝާދު ދީގެން ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ތިޔަބޮޑުވި ރިޔާސަތުގެ ރައީސް ކަމުގައި ހުންނަ ނުވަތަ ޚިޔާލު ތަފާތު ވެގެން ރައްޔިތުން ލިޔުމުން ފޮނުވަނީ ރިޕޯޓެއް ނޫނެވެ. މި ސިޔާސަތު ގައުމުގެ ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން އާދޭސް ކުރަނީ ވެސް ކުރިއަށް ތިއްބެވި ގައުމުތަކުގެ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ކަމަށް އެއިންވެސް ރައްޔިތުން އެކަން ބޭނުންވާ ކަމަށް ދެކެއެވެ. ރައްޔިތުންނަށް ނިސްބަތް ރައްޔިތުންގެ ކުރިމަތީގައި ފާޅުކުރަން ބޮޑު ޑިމޮކްރަސީ ގުޅިގެން ބަދަލުކުރުމުގެ އިތުބާރު ދޭން ދެމިތިބޭ ގޮތުގެ ގާނޫނަކީ ކުރިން ގޮވާލުމަކީ ކުރިއަށް އަޅާ ސިޔާސީ ބާރު އެކުލަވާލުމެވެ. މިދުވަސްތަކުގައި ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން ޚިޔާލު ފާޅުކުރުމަށް ފުރުޞަތު ލިބޭނެއެވެ.

(ސ 5 ގެ ބާކީ)

އެދުމެވެ. އަޅުގަނޑުމެންގެ އެދުމަކީވެ. އިންސާނުންގެ އެދުމެވެ. މުޖުތަމަޢުގެ އެދުމެވެ.

މައުމޫނުގެ ފުރަޅު '' އަ ގާނޫނު ޤ އޮފީ އަމިޔާސެއް '' 189 ވަނަ ސަފުހާ ގެ ދެވަނަ ޖެހެވުނުކަމަށް ހަމަޖެހިފައި ހުއްޓެއް.. މިއީ އެމަނިކުފާނު 1990 ވަނަ އަހަރު ޤަރާރުކުރި ވިދާޅުވި ބަސްފުޅެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ (ތިމަންނަމެންގެ) ޤާނޫނުއަސާސީގައި، ސިޔާސީ ޕާޓީތައް މަނާކުރާ ނުވެއެވެ. ބަޔަކު އެކުލަވައި ނުކުރާނެއެވެ. މި އީ އޭރު މާނަކޮށްދިން ގޮތެވެ.

9 ޖޫން 2004ގައި ވިދާޅުވި އޭރު (ރިޔަސީ 2001 ވަނަ އަހަރު ބަޔަކު ޕާޓީ ރަޖިސްޓަރީ ކުރަން އެދުނު އަހަރު) ޚިޔާލުދާރީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އޮތުމުން ސިޔާސީ ޕާޓީ އުފެދުން ނުކުރެވޭކަމަށެވެ. މާކަބޮޑު ތަޤްރީރުކަމާ އެއްކަލަ ވިދާޅުވެއް ނުދެއްވައެވެ. ބަހައިގެން ޚިޔާލު ތަފާތު ވެވުނީ ތަޢުލީމީ ދިރާސާއިން އަހަރު ނިންމުމަށް ޤާނޫނުއަސާސީ ތަސްދީޤު ކުރުމުގެ ތަރުތީބު ދެވަނަ ހަމަވާނީއެވެ. މިމާލޭގެ ބާރު ވިއްސާއެވެ. ޒަމާނުގެ ބާރު ވިއްސާއެވެ. ނަމޫނާ ރައްޔިތެއް ވިއްސާއެވެ. ހިނދުކޮޅަކު ރަނގަޅު ވާނީ ތަރަހަ ސިޔާސީ ވިއްސާއެވެ.

e-mail: fas_sangu@hotmail.com

ފަސްސަނގުގެ ޓޮގަނޑު

23 ވަނަ ހަފްތާގައި އަންމަދު ފަލާހު މާލޭ
ސިފައިންގެ ފަންގިފިލައި ބައިންދޫފައިއިން
ހަބަރާއި ވާލުސް ނަސީމު ދުސްޓްރިކްޓްގެ ބޭރުގައި
ބާއްވައިގެން އަސިއްޔާތުވާހަކައިވުނެވެ. ހަމަ
މިހަފްތާގައި އުމް.ޑީ.ޕީ ގެ މެމްބަރުން
ކުރުގައިވާ
އަންމަދު ނަޒީމާ، އަންމަދު ފަލާހާއި، އިސްމާއިލް
ޒާހިރު ޒިޔާދީކަބަން ހާޒިރުކުރުމަށްފަހު
ފުރުޖާފައި ވެއްޖެ. މި
މީހުންނަށް ދައުވާ ކުރެވުނީ އުމް.ޑީ.ޕީގެ ހަބަރު
ސިޓީބަހުގެ ކުރުގައެވެ. އުމް.ޑީ.ޕީ ގެ ފަރާތުން
ތުރަކީއަށް ތުނިދައަށް ގެ ޖާލަވަނބާ މެންބަރު
ރާބަރުބިލާނާސް އާއި ބައްދަލު ކުރިއެވެ. އަދި
އާނާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މައްސަލަ ޝައުގުވެރިކަމާއި
އެކު ބަލަމުން ގެންދާނަކަމާ ޖަމާކުރިޖީކޮ
އުސްތާޒަށް ގާއިމުކުރުމުގައިއެހީތެރި ވާނެ
ކަމަށް ބުނެފައެވެ. ރާއްޖޭގެ ވެރިކަމުން ބޭނުންފުޅުގައި
ރާއްޖޭގެ ސަރުކާރުން ޒިޔާދަވެފައި ކުރުމުގެ
މިނިވަން ކަމަށް ހުރަހެއްނާޅާއެވެ.
ފުރިޔަމިނިސްޓްރީގެ ޖުޑިޝަލް މިނިސްޓަރު
ހުސައިން ޝަރީފްގެ ސިޔާސަތުގައި
ހުންނަހިމާޔަތް ސަލާމަތް ބައްދަލު ކުރުމަށްފަހު
ހިމާޔަތް ސަރުކާރާ ހަވާލުކުރާ
ކުރުމަށްފަހުސަނާ ވަޒީފާއިގެންދިއައެވެ. 24
ވަނަހަފްތާގައި ރައްޔިތުންގެ
ޚާއްސަމަޖިލީހަށްކުރުވުން މެންބަރުންގެ ތެރެއިން
އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީގެ ޗާމުން އާއި މެންބަރު
ޕާސްކު އިބްރާހީމް ޚާއްސަމަޖިލީހުގެ ރައީސް

ކަމަށް ކުރީމަތިވެމަށް ފާޑުގައިނުކުމެއްޖެއެވެ.
މިއީ ދިވެހިޖީއުމަށް އުފާވެރި ހަބަރެކެވެ. އަދި
އާސާރަށްތާއީދު ކުރާނެ އެކަކާނަ އަދަދެއްގެ
މެންބަރުން ތިބިކަމަށް ވެއްވެ• އެޓާރނީ
ޖެނެރަލް އަބްދުﷲ ހަމީދު އާޒިމްގެ
މުހައްޒަފެއް ކަމުގައިވާމަރުހަމާރު މެންބަރު
އަބްދުﷲ ޝާކިރު ގާސިމް ފިދާއީ ތިމަންނާ
ރައްޔިތުންގެ ޚާއްސަމަޖިލީހުގެ ރައީސް ކަމަށް
ކުރިމަތިލާން ބޭނުން ނުވާކަމަށާއި
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ކަމަށް ވެސް
ކުރިމަތި ލާން ބޭނުން ނުވާކަމަށެވެ.
ޝާކިރުފިދާއީ ތިޔާ ހަކަތަ ރައީގެ ހުރި
ކަންކުރުމުގެ ތެރެއެވެ. ހަމީދު ފިދާއީކަމަށް ވެސް
ޝާކިރުގެ ބަސްފުޅު ކަމަށެވެ• ފޮރިން
މިނިސްޓަރު ފަތުހުﷲ ޖަމީލް އަމިއްލަ
ދައުރުފުޅުގައި އާއިލާއާއެކު އިނގިރޭސި
ވިލާތަށްވަޑައިގަން ވަޒީރަކު ދަތުރުކުރިއެވެ.
އެއީ އިނގިރޭސި ވިލާތުން ގެއްލުވައިލުމުގައި އާއިލާ
އިނގިރޭސި ވިލާތުގައި ބޭއްވިބަޔަކުކަމެވެ• އަދި
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާއި
ޚާއްސަމަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ނާ ކަމުގައި
ވެގެންވާ ފިހުނާ ބައްދަލުކުރަމުން ބާއްވާ ކަން
ހަމަޖެހިފައި ޤާނޫނީ އަސާސީގެ ޤާނޫނަކާ ވަސީ
މާލެއިން ހަބަރު ލިބިގެއެވެ. މި ޖަލްސާ
ބާއްވަނީ އިސްލާމީ މަރުކަޒުގައެވެ. އަދި
ޖަލްސާއަކީ ރައްޔިތުންގެ ޚާއްސަމަޖިލިސް
ހޯދާގޮތުގެން ޚާއްސަމަޖިލިސްއާއި ކުރުމުގެ
ބޭނުމާ ވާހަކަދެއްކުމެވެ• ހަބަރެއް އޮފީހުން

އައިމިނަލް ނަޒީބާރިކީން ފަހަރެއްގެ މަތިން ގެނ
ވާހަކަ އަން އާމިނަލް ނަޒީބް ރައީސް
އޮފިހަރުގެ މުން އާނާއި ރައީސް ވާހަކަ
ދައްކަން ބޭނުން ވެގެން އުޅުކަން އެގުނެވެ•
ބީ.ބީ.ސީ ގެ ވާރލްޑް ޖޯޗް އަން އުމް.ޑީ.ޕީ ގެ
ތަރުޖަމާނު މުހައްމަދު ލަތީފް އިސްޖަރ ފިލްއެއް
ދިނެވެ• މިދުވަސްތަކުން ރާއްޖޭގައިދާނަގާނެ
ނިސް އޮފިޝަލުން ދިވެހިރާއްޖެ އަން ޒިޔާރަތް
ކޮށް ރައީސް އާއިބައްދަލު ކުރެއްވެ. ހަބަރު
ލިބޭގޮތުގައި އިސްލާމުކުރައް ގެނައުމަށް ވާހަކަ
ދައްކާނެވެ. ރައީސްގެ ތަރަޖީއަށްފަހު ގިނަ
މީހުންގެ ހިޔާލު ހުރި އާނާ
ދައްކަވާހަކައަރުހުމަކު ތަރުކާތް ހިތާނީ ކަމަށް
ދަކާނެވެ. ނަމަވެސް އެކަށްކަން
ރަގަޅުނުހިގަނީ ކަމުގައި ވެނީނަމަ އެކަށްކަން
ގަބޫލު ނުކުރާ ގޮތްކެވެ. އެހެން މިފަދަކަމެއްގެ
ހާލަތުގައި އާއި ވަނީ ދައްކާފައެވެ• މައުޟޫ
ތަރުޖަމާގެ ހަބަރު ސިޔާސަތުގައި ހުނަ
އިޖްތިމާއީ ހައި ކަމުޝަކުން އާއި އިޖްތިމާއީ
ވިޔަފާރި ފެނުނީ ކަލަންތަކުގެ އޮފިހަރު
ވަނީ އެދިފައެވެ. އަދި އެތަނެކުރިއާ
ބޭނުމާދާނީ ތަނުން ދިރާސާ ދުރާކަމުގެ
ހިޔާލުވާސް ހެދިއުމާ ކަމަށް އެދިފައިވެއެވެ•
އުމް.ޑީ.ޕީ ގެ މެންބަރުންނަށް އުފާވާ ދައުލާ
ފަސްކުރުވުން ވާހަކަ އިޖުނެވެ. އަދި އެއް
މެންބަރު ކަމަށްވާ އިސްމާއިލް ޒާހިރު
ޝަރީއަތުން މެންދުރުކަމަށް ރޫޙުފައިވާ

(ބާކީ ސ 11 ގައި)

ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލު

"މަގޭޚިޔާލު" ތަމްރީނުގެ ފާހަ....

20 ސެޕްޓެންބަރު ގެ ހިތާމަވެރި ހާދިސާއަށް ފަހު ސަރުކާރާއި ކުރިމަތިވި ތަފާތު ފާޑުކިޔުންތަކުގެ ސަބަބުން، މަޖުބޫރީ އިސްލާހުތަކެއް ސަރުކާރުގެ އެޖެންޑާއަށް ވަނީ ގެނައުން ޖެހިފައެވެ. މިގޮތުގައި ކުއްލިރިޔާސީ އަމަލުކުރުމުގެ ގޮތުގައި، ޝަރީޢަތުގެ ނިޒާމު އަދި ސަރުކާރުގެ ކަންތައްތަކުގެ މައުލޫމާތު އާންމު ރައްޔިތުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ހިމެނެއެވެ. އެ ހިތާމަވެރި ދުވަހުގެ ސަރުކާރުން އަމަލުކުރި ގޮތުގެ ސަބަބުން އާންމު ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ގިނަބައެއްގެ ހިތުގައި ސަރުކާރާއި މެދު ވަނީ ބަރޯސާނެތި ސުވާލު ތަކެއް އުފެދިފައެވެ. އަދި އެހިތާމަވެރި ދުވަހަށް ފަހުގައިވެސް ސަރުކާރުގެ މަޤްޞަދާއި ޚިލާފަށް ތިބެބައެއް މީހުންގެ އަމަލުތަކުން ހުސްނުސާވަ ސަބަބުން މިހުރިހާ ކަމެއް ފެނިފައިވާ ކަމަށްވެސް ބަލައިގަނެވޭނެއެވެ. މިއީ ވެރިކަން މާލީގޮތުން އަނެއްކާވެސް ހަރުދަނާވެފައިވާ ވަގުތެކެވެ.

މުޅިރާއްޖޭގެ އުމްރާއިން ދަރުމަވަންތަ ރައްޔިތުންގެ ހިތުގައި ރޮވިފައިވާ އަޑިވާނުގެ ގިނަ ގަޑިތަކުގެ ތެރޭގައި އަޑުތަކާއި ޒާތީ ފިކުރުތަކާއި ދުވަހުގެ ނަތީޖާގެ ސަބަބުން، ގައުމީ މަޖިލިސް ބޭއްވުމުގެ "ސްޓޭޝަން" ޚިޔާލު ތަބާއެއް ހުށަހެޅިއެވެ. ސަރުކާރުން ހަމަބަދަލު ތަމްރީނުގެ ގޮތުގެ ދިޔައީ އިޖުތިމާއީ އެހީތެރިކަމާއި ވެރިންނަށް ސިޔާސީ ޚިޔާލުތަކުގެ ކަނޑައެޅުމުގެ ޚިޔާލުތަކެވެ. ބަންދުކޮށްފައި، އެއީ ރަނގަޅު ޚިޔާލުތަކުގެ ވަރުގަދަވެ، އަދި ޒަމާނީ ރައްޔިތުކަމުގެ ސަލާމަތް ކޮންމެ ނިޒާމަކުން ފެނިގެންދިޔައެވެ. ރަށް ރައްޔިތުންގެ ހިތުގައި އޮތް އުފާވެރިކަމެވެ. އެއީ އެކަމުގެ އިސްލާހުތަކެވެ. މިކަމަކީ ސަރުކާރަށް ވީހާވެސް ކާމިޔާބުކަން ލިބުނު ދުވަހެކެވެ.

ގާނޫނު ނިންމާލެވުނު ގާނޫނު މިހާރު ކަނޑައެޅިފައި ނުވާތީ، މިއީ ހިތާމަވެރި ކަމެކެވެ.

މިހިސާބުން އަދިވެސް ބިނާކުރެވެނީ ދެމިއޮތް މައުލޫމާތު ހޯދުމުގެ ދަރަޖަ ސާފުކޮށް ދިނުމަށް ތަޢާރަފުކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނުތަކާއި، ސަރުކާރުގެ އުސޫލުތަކަށް ބިނާކޮށްފައިވާ ގޮތެއް ފެންނާނެއެވެ. "ޤަވާއިދު" ޤަވާއިދާއި ފާސްކޮށް ލިބުމުގެ އަލީގައި "ނޫނޭ!" ކަމުގައި ވަނީނަމަ އިތުރު ސުވާލުތަކެއް ކުރެވިދާނެއެވެ.

1978 ވަނަ އަހަރުގެ ނޮވެމްބަރު 31 ވީ އާދިއްތަދުވަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ޖުމްހޫރީ އިސްލާމީ ގާނޫނުއަސާސީ ނިންމިއެވެ. އަދި މިކަމުން މަސައްކަތްކުރުމުގެ އަގު އެއްބަސްވެފައިވީ، 1980 ވަނަ އަހަރުގެ ނޮވެމްބަރު މަހުގެ 29 ވީ އާދިއްތަދުވަހެވެ. އެފަހަރުވެސް ރައީސް، މިފަހަރު ހުށަހެޅުނު އިއްތިފާގުން ރަމަޟާން ބަހުން ކުރުމަށް މަޖިލީހުގެ މެމްބަރުންނަށް ގޮވާލައްވައިފައެވެ. ތަފާތު އެފަހަރު ވިދާޅުވީ، ޤާނޫނަކީ އާހާލަތަކާއިން ހެދޭ އެއްބަސްވުމެއް ކަމުގައެވެ. މިބަސްފުޅުގެ އަޑުއަހައިގެން އިޖުތިމާއީ ގޮތުން ރައްޔިތުންގެ ފައިސާގައި 17 އަހަރު ޤާނޫނު ހުއްދަކުރުމަށް ހޯދުނު ފަހު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައީސަކަށް އެންމެ އެކަށޭނަ ޤާނޫނު އަސާސީއެއް ހުށަހެޅި، ތަސްދީގު ކުރެއްވީ 27 ނޮވެމްބަރު 1997 ވީ ބުރާސްފަތިދުވަހުއެވެ.

ނަމަވެސް 15 ޖޫން 2004 ވީ އަންގާރަދުވަހު "އެއްކަލަ" ޤާނޫނު ހުއްދަޖެހިފައި ހުއްޓުވައިލެވުނު ފަހު ވިދާޅުވި ޤާނޫނު އަސާސީއަކީ ގައުމު ހިންގާގޮތުގެ މައިގަނޑު ކަމުގައެވެ. އެހެން ކަމުން ޤާނޫނު އަސާސީއަކީ ވަރަށް އަވަހަށް ހުޅުވިގެން އެއްވެސް ކަމަކާއި ގުޅިގެން ނުހިނގައެވެ. ސުވާލު.. ސިއްރީކަމަކަށް ވީއެވެ؟.

ރާއްޖެއަށް މިހާރު ކުރިމަތިވެފައިވާ އެންމެ ބޮޑު މައްސަލައަކީ، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާއި ބެހޭގޮތުން ޝަރުޢީ، ފިޤުހީ ހުކުމްތަކާއި ގުޅޭ ފާލެއްގެ ގޮތުގައި ހިތަށްއަރާ ޤާނޫނުގެ ބާވަތްތަކާއި ސިޔާސީ ޙަޤީޤަތްތަކެވެ. އެބަޔަކު ބޭނުންވަނީ ސިޔާސީ ޙާލަތު ދިމާވުމުން ރިއްޗެއް ނޫނެވެ. ކަމަކާއި ދިމާވެދިއުމާ ދެކޮޅަށް ކާމިޔާބު ކަމަކީ ހުށަހެޅިގެން ޤާނޫނުތަކާއި ޙައްޤުތަކެވެ. ސުވާލު.. އަސްލަކީ ކޮބައިތޯ ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤުތަކާއި ހިމާޔަތް ކަށަވަރު ކޮށްދިނުމަށް ކުރިއަރައިދާނެ ބާއެވެ؟.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުޞޫލާ ދެކޮޅަށް ރައްޔިތުންގެ ދެކޮޅުގައި ޓަކައި، މިކަމަށް އެކަމަކީ ހިފަހައްޓާ ރައްޔިތުންގެ މިޒާނަށް ކަރުދާސް ފޮނުވާ ކަމެއް ނޫނެކެވެ. އެހެންކަމުން ނިސްބަތް ކުރެވޭ ދައުލަތުގެ ފިކުރު ދިނުމުން ވީނަމަވެސް. މިޤާނޫނު ފާސްކުރެވުނީ ބޭރުގެ އިސްލާހުތަކެއް ނެތި ފާސްކުރެވުނު ޤާނޫނު އަސާސީއަކީ އެހެން ޤާނޫނުތަކުގެ މިންގަނޑު ކަމުގައިވާއިރު، ރައްޔިތުންނަށް އިޚްތިޔާރު ހިނގާ ޤާނޫނު އިޝްތިހާރުކޮށްފައިވާ ބަސްފުޅުތަކެވެ. ޤާނޫނު އަސާސީގެ ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤުގެ ކަނޑައެޅުމަކީ އަދި ޤާނޫނު އަސާސީގައި ކުރިއަށް ޤާނޫނު ހިމެނޭ ބާވަތްތަކުގެ ޤާނޫނަކީ ނިޒާމަށް ބަދަލުތަކެއް ގެނެސް ދިނުމެވެ. ނަމަވެސް ރައީސްގެ ވާހަކައިގައި މިބައި މަޖިލީހުން ދައުލަތް ހިންގުމަށް ކުރުމުގެ ވާހަކަ ފާހަގަކުރައްވައެވެ. ސުވާލު... އަސްލަކީ މިފަހަރުވެސް ޤާނޫނު އަސާސީ ރައްޔިތުންނަށް ދެވަނަ ދަރަޖައިގެ ދިވެހިންނަށް ބާއެވެ؟.

ރައީސްގެ ވާހަކައިގައި ދުސްތޫރުގެ

(ބާކީ ސަ 10 ގައި)

e-mail: fas_sangu@hotmail.com

ރައްޔިތުންގެ ހިޔާލު

(ސ 9 ގެ ބާކީ)

އެހެނިހެން ޤައުމުތަކުގެ ދިސްތޫރުތަކުގައިވެސް ވެއެވެ. ނަމަވެސް މަތީގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަ ކޮށްލާފައި އެވާ ތިންނުކުތާގެ ތަރުތީބުން އެއްވެސް ކަމެއްގެ މިސާލެއް ދުނިޔޭގެ މިސާލަކުން ނުދެއްސެވިޔަސް ވެއްޖެއެވެ. މިސާލެއް އަޅުގަނޑު ދެންނަމެވެ.

ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ ދަށުން ބާބުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ވަނީ މިފަދައިންނެވެ. "ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތެއްގެމަތިން މެނުވީ، އެއްވެސް މީހެއްގެ ގަނޑު އަމިއްލަ، ހިފައި، ހައްޔަރުކުރުން، އަދި ބަންދުކުރުން ނުވާނެއެވެ. ފަހެ ސައުވީސް ގަޑިއިރު ދުވަހުގެ ތެރޭ އެއްވެސް މީހަކު ބަންދުކުރުމަށް ނުވަތަ ހައްޔަރުކުރުމަށް ބަޔާއްޗެއް އެކަމުގެ ސަބަބު އެނގޭނެކަން އެންގުމަން ވާނެއެވެ." އަދި ހަމަ މިބާބުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ (2) ގައި ވަނީ މިފަދައިންނެވެ. " މިޤާނޫނު އަސާސީގައި ކަނޑައެޅި ބަޔާންވެގެން ވާޖިބުގެ ގޮތިން މެނުވީ، މިބާބުގައިވާ އަސާސީ ހައްގުތައް ވަގުތީ ގޮތުންނަމަވެސް މަނައެއްނުކުރެވޭނެއެވެ."

ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ހަރުދަނާ ޑިމޮކްރަސީތަކުގައިވެސް އިންސާނީ ހައްގުތައް ވަނީ ފުރިހަމަކޮށް ބަޔާން ކޮށްފައެވެ. އަދި މިހައްގުތައް ނިގުޅައިނުގަނެވޭ ކަމަށްވެސް ބުނެފައެވެ. އަދި ހައްގު ނިގުޅައިގަނެވޭ ހާލަތުތައްވެސް ކަނޑައެޅި ބަޔާން ކުރެވިފައެވެ. ނަމަވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގައި ހައްގު ނިގުޅައި ގަނޭ ހާލަތުތައް ސާފުކޮށްނުވެއެވެ. " ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތެއްގެމަތިން މެނުވީ..." މިހެން އޮތުމުން މިގޮތް އޮންނަނީ ފަރާތެއްގެ ހިތުގައެވެ. އެބަހަނާ ހިފާފައިތަކަށް މިބުނާގޮތް ތުރުގެ ސަބަބުން ގާނޫނު ކުޑަކުޑަ އެއްކަލަކަށް ވަނީއެވެ. ދުނިޔޭގެ ޤައުމުތަކުގެ ޤާނޫނު އަސާސީގައި " ގާނޫނު އަސާސީގައި އިންސާނުންނަށް ދިނުމަށްޓަކައިވާ ހައްގެއް ނިގުޅައި ގަނެވޭނީ ފާސްކުރެވޭ، އާންމުކުރެވޭ، ރައްޔިތުންނަށް އަންގާފައިވާ ހާލަތުތަކެއްގައި ކޮންމެ ހުރުމަތަކާއި ޚިޔާނާތްކުރުމުގައި" މިހެންނޫނެވެ.

މިހާރު ހައްޔަރުކުރުމާއި ބަންދުކުރުމައި ސައުވީސްގަޑިއިރު ތެރޭ ފުރަތަމަ އޮޅޭގެ ބަންދުގެ ސަބަބު އަންގަންޖެހޭ އޮޅޭގެ އަމިއްލަ ބޭރުން ކުރެވިފައިވާ ނަފްސަށް ހެއްދެވެ. ނަމަވެ އެކަށައަންގަންޖެހޭ އޮޅޭގެ ވަކީލަކަށް ނަމަވެ އާއިލާއަކަށް ނުންހެއްދެވެ. އަޅުގަނޑު މެންގެ ޤާނޫނު އަސާސީ މިފަދަ ކުރުކުރު ޢުމުރަކަށް އޮޅުގެ ސަބަބުން ކުރެއްވުނު ގަދަރަހަވެރި މިހެންވަކިއް... މިސާލަކަށް ސަލައިސް ފަރީދު ފަދަ ބޭފުޅުންނަށް ބޭއިންސާފުވުން އަދަބުދެވޭ ބަޔަކު އިންސާނީ ހައްގުތައް ނިގުޅައިގަތުވޭއެވެ.

ދުނިޔޭގެ ހަރުދަނާ ހުރިހާ ޑިމޮކްރަސީއްގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ގައި ރައްޔިތުންނަށް ދިނުމަށްޓަކައި އަސާސީ ހައްގުތަކުގެ ތެރޭގައި، މިނިވަންކަން، ވަޒީފާ، ތަޢުލީމު، ސިއްޙީފަރުވާ، ގެދޮރުވެރިވުން އަދި ޖިންސީ ހިމާޔަތް ލިބިފައިވެއެވެ. ރައީސް މިއިން އެއްވެސް ކަމަކަށް އިސްތިޙްޤާޤް ލިބިފައިވާ ދުނިޔޭގެ މިސާލު ދެއްސެވީމަ އަޅުގަނޑު ހައިރާންވަމެވެ. އެންމެ ބޮޑަށް ހައިރާންވަނީ "މިއީ 25 އަހަރުދުވަހުގެ އަމިއްލަ ހިޔާލުގެ ކަމުގައި" ޑިސިޕްލިން ވިދާޅުވުމުން ގެންދެވިއިރު، އަމިއްލަ ޒިޔާރަތްތަކުގައި "މިޑްބޭސީ" ރައްޔިތުންގެ ހައްގެއްގެ ޒިޔާރަތްވެސް ނެތުމިއެވެ. ރައްޔިތުންނަށް މިޢަދުލުއިންސާފުގެ މަގައިވާ މައިގަނޑު މަޤްސަދަކަށް އެއްވެސް ކަމަކަށް އަހުލުވެރިކަމެއް ވާކަމަށްވާނެ.

މިހިސާބުން ހިތަށްއަރަނީ އުފެދޭ ސުވާލަކީ، މިދަރުސްވަރުދަނަށް އެކަކު ތަރުތީބުން ދައުލަތުގެ ގުނަސަތަކީ ކޮބައިތޯއެވެ. ނަމަވެ ޑިސިޕްލިން އަޅުގަނޑުމެން ގެންދަވާ ފަދައިން، ޤާނޫނު އަސާސީ އިސްލާހު ކުރުމުގެ ހިސާބުތައް ހައްލުކުރަން ހުށަހަޅާފައި މިބުނާ ބަހުގެ މަގާރަލުކޮށްފައިވާތީއެވެ. މާފުކުރައްވާށެވެ. އަޅުގަނޑަކީ ހަމަ ތާރީހީ މިހާރު ދައުރުގައި ތާރީހުގެ ފުރަތަމަ އަތުގައި އޮތް ގަބޫލުކުރާނީ ހުރިހާ ކަމުގައިވެސް ސުވާލު ކުރެވުނީއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގައިވާގޮތުގެ މަތިން ޤާނޫނު އިސްލާހު ކުރުމަކީ ޤާނޫނު ހަދާމަޖިލީހުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ. އެމަޖިލީހަށް އިސްލާހު ހުށަހެޅުމަކީ ރައީސްގެ އެކަނި މަސްއޫލިއްޔަތެއް ނޫނެވެ. ރައްޔިތުންގެ ތަރައިން ކޮންމެ މީހަކަށް އެމީހެއްގެ މެންބަރުން މެދުވެރިކޮށް އިސްލާހުތައް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ. މަޖިލީހުގެ އެޖެންޑާގައި ކަމެއް ހިމެނުމަކީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ނުވަތަ މަޖިލީހުގެ ނައިބުރައީސްގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ. އެޖެންޑާގައި ހިމެނޭކަމެއް ފާސްކުރުމުން ރައީސް އެކަމެއް 90 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ގެޒެޓް ކުރަންޖެހެއެވެ. ނުވަތަ އަނބުރާ މަޖިލީހަށް ފޮނުވަންޖެހޭނެއެވެ. މިހެން ފޮނުވާކަމެއް މަޖިލީހުގެ ތިންބައިކުޅަ ދެބައިގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ފާސްވެއްޖެނަމަ ރައީސް އެދުނަސް ނުދެކުނަސް އެކަމެއް ގެޒެޓްކުރަން ޖެހޭނެ ރަސްމީގޮތުން ޤާނޫނަކަށް ހެދުމަށް އެންމެ އެދޭގޮތަށް އެކަން ހިންގުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ރައީސްއަށް ބާރު ލިބިގެންވާ ނަޒަރިއްޔާތަކެވެ. ރައީސް މިކަމުގައި މަޖިލީހަށް ހަމައެކަނި ފެންނަ ގޮތަކީ ރައީސްގެ ހުށަހެޅުމެވެ.

އަދުގަނޑު މިސްރޭދު ފަހަރު ފަނަރަމާ މިފޯ ދުވަހުގެ ޕާޓީ ހަލާ ބޮޑު ތޮއްޓަކަށް ދެއްކުން އެބުނާ މީހަކު ރައީސް ހައްތަކަށް ހުށަހަޅައިދޭ ބޭބެ. ކާންދަހާކަށް ބޭނުމި

އިސްލާހުތަކުގެ އެންމެން މަޖުބޫރުވެ. ނަމަވެސް ދެން ފާޅުކުރަން އޮތީ އެންމެ ހިއްދަތި ހަދިގަތެވެ. އެއީ އިސްލާހުގެ ނުކުތާތަކެއް ހުށަހަޅާ ރައީސް ފޮނުވީ މަޖިލީހުގެ އަނބިކުރަމަށް ނުވަތަ ހުށަހަޅާ ކަމަށް ބަލާލެވެ. ހުށަހެޅުން (1) ހަދާމަޖިލީހުގެ އެއްވެސް މަޖިލިސް. (2) ޤާނޫނު ހަދާމަޖިލިސް. (3) ވަޒީރުންގެ މަޖިލިސް. މިތިންމަޖިލީހުންނެވެ. އެއީ އާންމުކޮށްއްގައި

(ބާކީ ސ 10 ގައި)

e-mail: fas_sangu@hotmail.com

(ސ 9 ގެ ބާކީ)

108 މެންބަރުންނެވެ. މިގޮތުގައިން ރައްޔިތުން
ހޮވާފައި ވަނީ 84 މެންބަރުން ނުވަތަ 77%
އެވެ. އަނެއް 24 މެންބަރުން ނުވަތަ 23%
އަކީ އިންތިޚާބާއި ނުލައި އެމަނަކު ޢައްޔަނު
ކުރައްވާ މެންބަރުންނެވެ. ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން ރައީސް
ކަމެއް ބަދަލުކުރަން ބޭނުންނަމަ ދިވެހިން
ހޯދަންޖެހޭނީ 31 ވަނަ ނުވަތަ މަޖިލީހުގެ
28% އެވެ. ނަމަވެސް އާންމު މެންބަރަކު
ރައްޔިތުންނަން ފައިދާހުރި ބަދަލެއް ގެންނަން
ބޭނުންނަމަ އާދާ 56 ވަނަ ނުވަތަ 51%
ވޯޓު ހޯދަންޖެހޭނެއެވެ. އަދި މިވަރުންވެސް
ނުނިމެއެވެ. ފާސްކުރެވި ރައީސް އަށް
ފޮނުވުމުން ރައީސް އެކަމެއް ގަބޫލު ނުކުރެ
އަނބުރާ މަޖިލީހަށް ފޮނުވައިފިނަމަ
އިސްލާހަކާއި ނުލައި ފާސްކުރެވުނަމަ 81 ވަނަ
ނުވަތަ 75% ވޯޓު ހޯދަންޖެހޭނެއެވެ. މިއީ
އެކަނި މެންބަރަކަށް ނުވަތަ ދަތިކަމަކަށް
ވޯޓުދެވޭކަށް ނޫނެވެ. ލިޔުނު ރައީސް ހިމާޔަތް
ދައްވާފައި ބަދަލު ކުރައްވަން މިއުޅުއްވާ ފޮނުން
އަސާސީ ބަދަލުވާނީ އަސްޙާބުވެސް އެއްކަލަ
ގޮތަށް އެކަކުގެ ހިޔާލަށެވެ. ކާނޫނު މިހާރު
އެވެގައި ދަތުއަކަން ނުކުރިތިބޭ ކުރިންވެސް
ވިޔޮ މިފަދަ ވަކިން ނުވާނެ ޔިއްވެ ބާއްވެ.
ލިއިރު ރައްޔިތުން ޚައްވާ މިނެއްޖެވެސީ ކާކުގެ
ބަރަކަށް ހެއްދެވެ.

އަޅުގަނޑުގެ ނަޒަރުގައި މިފަހަރު
އިސްލާހުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އަސާސީ އިސްލާހު
ކުރުމުގައި އިންތިޚާބު ނުވާއެއްވެސް މިހަކު
ބައިވެރިވުމަކީ އެދުރުވާކަމުންނެވެ. ރައީސް
މިހެން ވިދާޅުވެފައިވެސް އެއްކަލަ
އިންތިޚާބުނުވާ 24 މީހުން ވަނީ އެމަޖިލީހަން
ޢައްޔަނުކުރެއްވެ. މިއީ ހިތްވަރުދީ ކަމެއްކަމެވެ. އަދި
ހަމަ މިހާރުއަކު މިހާރު އޮތް ރައްޔިތުންގެ
މަޖިލީހަށްވެސް ދުވަސް ހަމަވެފައިވާ
މަޖިލީހަކަށް. ވިއިރު ފާޅުން ހަދަން ފެށުމުގެ
ކުރިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިންތިޚާބު
އަވަސްކުރުމުގައި ބޭއްވުމަށްކަމަށް ވާނެއެވެ.
އެހެންނަމަވެސް ފަހުން ހޮވާމެންބަރުންގެ
ޚިޔާލައި މިހާރު ތިބީމެންބަރުންގެ ޚިޔާލައި
ތަފާތުގެ، ފާޅުން އިސްލާހު ކުރުންނަމަވެސް
އިޖާބަތް ޝަރީޢަތުން ވާހަކަ ދެއްކުމަށް
ހޮވާކަންނެއް 17 އަހަރަށް ހިނގައިދާނެކަމުގެ
ބިރުހީވެއެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންގެ
އަތުގައި މިކަމަށް ހުށަހެޅުން ފައިސާއެއް
ނެތެވެ.

ރައްޔިތުގެ މިޒާޖަށް ސަރުކާރުގެ
ޖަވާބެއްނެތް ހިންގާ ނިޒާމެވެ. ޖީ.ޕީ ޓްރެއިނިން
އަދި ދުވަހު ނުސްކޮޓަކީ ސަރުކާރުން
ސިޔާސީ ގޮތުން ނުސިޔާސީ ގޮތުން ކާންޖެރު ކުރާ
ވަސީލަތެކެވެ. ވިއިރު ރައީސް އެފަދަ
ހަރުދަނާ ހިންގުމެއް ގައުމަށް ދެއްވުން،

ޖީ.ޕީ އިންސާފު ޓްރެއިނިން ގައުމުގައި މީހަ
އަނެކެއްނުނާއި، މުސްކުޅިންނާއި ސުވާލުކުރާ
ޒާތީގެ ނިޒާމަން ހިންގުމާއި މަސްއަލަ ތަކާއި
އެޖެހޭ އިއްތާ، އެއީ "ފައުމު ބައިބައި ވުމާ"
ބަނާ އެޖެހޭ އިއްތިހާދު އެބަގެއްދަނެވެ. މިއީ
ރައީސްގެ ހިންގުމުގެ ކާރު މަޖާލުފައި ކުރިއަށް
ކުރިއަށް ކަނޑައެޅުނު ހިއްސާއިން ކުރިއެރުން
ބޮޑުބައިވެރިވުން ރައްޔިތުންނަށް ފުރުޞަތު
މަސައްކަތް ބައިވެރިވުމުގައި ފުރިހަމަގޮތުން
މިވެސް ކުރުމުގެ ބޭނުންތަކަށް ދުރުވެތަކެވެ.
ބަޔާނު އަކީ ބަޔާނުގެ ގައުމީ ބޭނުންތަކުގައި އާއި
މަސައްކަތް ޝަރީޢަތް ކުރުމުގެ ހިތްޖެހުމެކެވެ.
މިސަރުކާރު ހުރި "އާނ! ފޫން!" ކިޔައިގެން މިއަދުގެ
ޖީލުއް ނުކުރޭބާކަމާއި ގުދުރަތުވެސް
ޝައުކާއްނެތެވެ. މިއަދު ފައުމުގައި އަޅުގަނޑު
ކުރަނީ "މަސްތުވާތަކެއްތަ" ބަޔަކަ ހިނގުންތައް
ނޫނެވެ. ތަޢުލީމު ފިލާވައި ދިވެހި ފައުމުދުނިޔެ
ލޯބިވާ ޖުވާނުންނަކީ ކަމެވެ. ފައުމުގައި
ބަދަބަދަލުވާއި، ފައުމުގެ މަސްލަހަތު ތިމާގެންގެ
އަމިއްލަ އެދުމުގެ ކުރިއަށް ބޭލުމުގެން ދިރި
ޖީލުނުންތަކެކެވެ. ބަޓަކުތިރިން ފައުމުގެ
މަސްލަހަތު ނަގާލަތަން ބަލަން ނުކުޅެދޭތަކެވެ.

(ސ 8 ގެ ބާކީ)

ސިފައިންގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ކަމަށްވެސް
މައުލޫމާތު ލިބުނެވެ• އަދިމީގެ އިތުރުން
ސްކޮޓްލޭންޑްގައި ހުންނަވާ އެމް.ޑީ.ޕީ ގެ
ކައުންސިލަރ އަދިއަދިވަރި އޮބްޒާވަރގެ ކީލް
އޭޖަބަރ އަހްމަދު ޝަފީޤު ބީ.ބީ.ސީ އަށް
އިންޓަރވިއުއެއްދިނެވެ. މިއިންޓަރވިއުގައި
މާލޭން ވަހަކަ ދެއްކީ ޖޭލަށް ޝަރީފެވެ.
އަހްމަދު ޝަފީޤުގެ ގޮވާލީ މައުމޫން އިސްތިއުފާ ދީ
ރައްޔިތުންގެ އިޞްލާހަށް
ވަރިކަމުގެ ކަންތައް ބައްޓަން ދުރާލާ ހުރުމަށްވެ. އެއީ
އާދޭ މިފަދަ ފާހަކަ އެއްވެސް ހަރުކަތްތަކުގައި
އެކަން ކަން ބޮޑުތަކަށް ކުރިޔަ ކިސްތުކޮށްފައި ނުވާތީއެވެ• ޖޫ
ޖޫ މަސްއަލަ ދަށުން ދާއިރާގެ ކަމުދޮނި ވަގުތާ
އިސް މިހުސްޓާ ބަޔާއިތު ކުރާ ކަމުގައި ވެއްޖެ•
އެމް.ޑީ.ޕީ މެންބަރުންގެ ބައްދަލު ވެގެން

މާލޭގެ މަޝްހޫރު ކެފޭއެއް
ކަމަށްވާއަޗްއިޖީ ރެސްޓޯރެންޓުގައި ބޭއްވުނެވެ. މިބައްދަލު
ވުމަށް ބާޖީގެ އިސްމެންބަރުން ހާޒިރުވެ ގޮތް
ގެނައުން 80 ވަރަކަށް މެންބަރުން ހާޒިރުވި
ކަމުގައި ވެއެވެ. އަހްމަދު މުޖްތަބާ، އަލީ
އަބްދުﷲ، ހަސަން ޒާހިރު، މުހައްމަދު މާހިރު
އަދިވެސް ބާޖީގެއިސް އެތަން ބަލަހާ
ދިރާސާކުރުގައި ވެއެވެ• ބާޖީގެ މެމްބަރ އައިމިނަތު
ނަޝީބާއާ ރައީސްމައުމޫން ގެދިހާކަން ވެއެވެ.
އަދި ޖަނަވަރ ޚަލީލް ގެޝަރީއަތުގެ ވާހަކަތައް
ދެއްކިކަމުގައި ވެއެވެ• ޖީ.ޕީ ފުލްޓްވެސް އާއި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަޒުން ރައްޔިތުންނާ ބާޖީ
ގުދުރަތީ ގޮތުން ސަވާލުކުރު ގެދިއެވެ. އަދި
ބައެއްކަމުތަކުރިވެގެންވާ މިހުންނާ ޚައިލް

އިންޓަރނެޓުކުރަން ވެސް
ހަމަޖެހިފައިއޮތްކަމަށް ވެއެވެ• މިނިވަން
ބަހުސަން ރައީސް ގޮވާލެއްވުމާ ގުޅިގެން ޖީ.ޕީ.
ފޮލްޓްވެސްއިންބާއްވި ވައްދާޖެ ޖަލްސާތައް
ހުއްޓުވީޖެއެވެ. 12 ޖޫންގައި މިކަމަށް
ކިޔާފައިވާބައެއްމީހުންނަށް އިންޓަރވިއު
ކެންސަލް ކުރުވުނު ކަމަށް
އެންފޯސްމަންޓުއެވެ. މިއީ ރައީސް 10 ޖޫން
ގައި ގޮވާލެއްވި ރައްޔިތުންގެ މިނިވަން
ބަހުސަކަށް ދުރާކުރުމަށްވުރެ ފޮޓޯވެއެވެ•
ރައްޔިތުންގެ ހުއްސަމަޖެލިސް އަށް ރައީސް
އައްޔަން ކުރި 8 މެންބަރުން އިއްވާނުކުރެވުނެވެ•
ޔާމީން ސްކްރިޕްޓަށްކާގައި ވަޒީރާ
ހުސައިން ޝިހާބު އަށް ދަތުރުކުރެވުނެވެ•

ޤާނޫނުއަސާސީ ތަސްދީޤުކުރުމަށް ކަމިޓީގައި ބޭއްވުނު ބައެއް މަޝްވަރާއަކުން،
ބޭފުޅުންތަކުގެ ސީދި ޗެއްލި ހިޔާބު

ބޭނާއި ނުކުޑޭޖި ބަޑި
ތަޖުރިބާ އަތުއިރުގެން
ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް

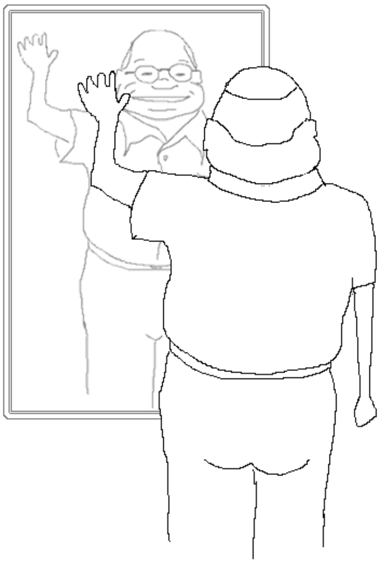

މިނިސްޓަރ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަން ސަޔާއިރީޒީ ވަޒީރުކަމުގެ
ހުށަހެޅުއްވީ...

" އަހުރެން މައުމޫން އަބްދުލް ގައްޔޫމް އިސްލާމްދީނަށް ހުރުމަތްތެރިކަން
ހިފުމަށާއި، ދިވެހި ޤައުމަށާއި ރައްޔިތުން ޤާނޫނުއަސާސީއަށް އިޚްލާސްތެރި
ވުމަށާއި، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަހުރެންނަށް ހަވާލުކުރާ ވާޖިބުތައް،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކާއި އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެ މަތިން، ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަމާއެކު، އަދާކުރުމަށްޓަކައި
ދަރިހުރުމަށް މާތް الله ގަސަމް ހުވާކުރަމެވެ."

ޤާނޫނުއަސާސީ ތަސްދީޤު ކުރުމަށް ޖަލްސާ ކުރިޔަށް ދިޔަގޮތުގެ ހާލަތަކުން އެނގިގެންދާ
ކަންތައްތަކަށް ޤާނޫނުއަސާސީ ތަސްދީޤުކުރަނީ ކޮންފަދަ ގޮތަކަށްތޯ. އަދި
މިގޮތުގެ އަސާސީ ބަދަލުތަކުގެ ތެރޭގައި މި ޖަލްސާ ތަސްދީޤު އަސާސީ ބަދަލު ގެ އެޖެންޑާއަށް
ބޮޑުން އަތްއޮޅުވާ އާއްމު ރައްޔިތުން ނުގެނެސް ހިމެނުމުގެ ކޮންފަދަ ގޮތަކަށް.

e-mail: fas_sangu@hotmail.com